

opinia veche

● Anul XLII ● 2013 ● 4 - 10 februarie 2013 ● Nr. 448 ● IAȘI ● GRATUIT ● 5000 de exemplare

Nu e un sport extrem jurnalismul de război, dar dă o oarecare dependență

interviu cu jurnalistul Adelin Petrișor

● imaginea copiilor sfârtecați n-o s-o lași niciodată, asta o să vină cu tine întotdeauna

paginile 8 - 9



EDITORIAL

Viața lui Pi în universitate

Speranțele privind redresarea învățământului superior românesc încep să se prăbușească asemenea unor piese de domino: proiectele POSDRU cad, peste ele cade clasificarea universităților, peste această clasificare cade **Legea Educației Naționale** împinsă de **Ordonanța de Urgență 92/2012** și peste ea bugetul pe 2013.

3,14% (adică aproximativ 4,4 miliarde de euro) din **PIB** s-au stabilit de către **Comisia de Învățământ a Senatului** a reveni educației. Un buget echivalent unui **Pi** diform, cu zecimale rătăcite și copiate, ca un raport sinistru între circumferința necesităților și diametrul nepăsării. Acest **Pi** prescurtat este o alocare ciungă, în contextul în care s-au dat bătălii de-a lungul vremii de-a se introduce în lege necesitatea pentru a se aloca măcar 6% din **PIB** educației, iar apoi în campania electorală a **USL**-ului s-a relansat această promisiune. Însă, pornind de la ce preciza parlamentarul **Anghel Stanciu**, președinte al Senatului **Universității Tehnice „Gheorghe Asachi”** din **Iasi** (singura voce din **USL** care s-a revoltat în plen cu privire la masacrul făcut cu acceptul cvasi-unanim al **Comisiei**), „cei 6% din **PIB** pe care îi plimbăm din 2006 ca pe moaștele Sfintei Paraschiva”, nu par să mai ajungă să fie sărutate de un sector public care are, pe an ce trece, din ce în ce mai multă nevoie de un miracol.

Dintre cele 2171 de amendamente aduse bugetului **Comisiei**, doar cinci au primit acceptul. Restul s-au neantizat, ca și speranțele studenților, profesorilor, universităților sau institutelor de cercetare care și-au exprimat dezacorduri punctuale. Dar de doleanțele lor și-au bătut joc mereu toate guvernele și parcă nici nimeni nu se mai aștepta, oricum, la nimic bun. Le-a rămas tuturor revolta interioară și comparația inutilă cu **Japonia** și cu statele nordice, unde educația este pusă la loc de cinste. Și care, poate nu doar independent de această chestiune, se dovedesc și cele mai prolifiche și mai stabile spații din punct de vedere economic.

Să nu ne surprindă apoi însă și să ne mire, retoric, în discursuri publice, că sistemul nostru educațional e nefuncțional. A tăia bugetul pentru educație, este ca și cum ai lăsa o clădire fără fundație. Orice ai vrea să construiești o să se surpe inevitabil. Cu asemenea buget este ridicol să ne mai mirăm că elevii fac sex în toaletele școlilor în loc să învețe să extragă radicalul sau că studiile de master sînt absolvite de analfabeți. Ori că migrația creierelor este un fenomen în expansiune. Sistemul educațional este distrus sistematic și pare să urmeze calea industriei din care s-a ales praful. Însă ne putem alina cu euroscepticism, cu dispreț față de **Statele Unite ale Americii** și cu o reîntoarcere către valorile autohtone pe care nu le mai recunoaștem sau pe care generația de '89 nici nu le-a cunoscut vreodată.

Bătăliile de purtat sînt altele. Sînt în presă, sînt cu justiția și sfidează bunul simț al cetățeanului ce încă încearcă să mai găsească repere în lumea care caută să-l înghită. Raportul **Mecanismului de Cooperare și Verificare pe Justiție (MCV)** ne atrage atenția că acei ciini de pază mușcă din os și caută să devoreze orice sistem funcțional. Însă putem alege să credem în continuare că **Victor Ponta** ar fi fericit dacă banii s-ar înmulți ca în minunile biblice și că, dacă el ar fi fericit, atunci am fi și noi fericiti.

Laura PĂULEȚ

Bugetul educației, 6% doar în campania electorală

● finanțarea de anul acesta pentru educație va fi de 3,14% din PIB ● dintre cele 2171 de amendamente privind proiectul de buget, doar cinci au fost aprobate ● universitățile din Iași s-au resemnat cu ideea că valoarea unui politician este egală cu cea a promisiunilor pe care le îndeplinește



pagina 5

Conform promisiunilor PSD, învățământul trebuia să primească 6% din PIB

ACTUALITATE Schimbări fără garanție

Studenții vor să-și negocieze drepturile cu Guvernul



Reprezentanții organizațiilor membre ale Alianței Naționale a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR) s-au întâlnit vineri, 1 februarie, la Cluj-Napoca cu Mihnea Costoiu, ministrul delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică. Problemele discutate au vizat bugetul alocat pentru domeniul educației pe anul 2013, adoptarea Statutului Studentului în universități și creșterea procentului de participare a studenților în procesul de alegere a rectorilor la 25%.

pagina 3

Tabletă

Pe limba studentului de rînd

● apreciem că locul în care ni se hotărăște viitorul e prea departe de noi

● nu ne vom putea striga părerea despre învățământul superior pînă nu-l vom înțelege

pagina 6

Personaj

Teatrul care se bea la carafă

● tinerii actori care fac parte din trupe independente nu sînt aplaudați de mii de oameni în săli de spectacol, ci se bucură de agitația din baruri

pagina 7

Reportaj

Copiii crescuți în limba lui Braille

● Liceul „Moldova” din Târgu Frumos are elevi la fel de isteți ca toate celelalte din țară

● părinții lui Cristi au fost lipsiți de drepturi asupra lui fiindcă îl schingiau

pagina 11

Dezbateri

Goana lui Felix prin tribunale. Episodul 2

● despre demisia senatorului Dan Voiculescu din Parlament au comentat jurnaliștii Rodica Culcer, Brîndușa Armanca și Costi Rogozanu

pagina 13

opinia veche

este editată de studenți ai Departamentului de Jurnalism și Științe ale Comunicării și se adresează exclusiv mediului academic.



În coloană,
adunarea

Subiecte de examen, pe site

Începînd cu anul universitar următor, studenții de la **Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” (UMF)** din Iași se vor putea pregăti pentru sesiunile semestriale de examene pe baza unor subiecte postate pe site-ul universității. Decizia a fost luată săptămîna trecută de **Consiliul de Administrație** și aprobată de prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**, rectorul UMF Iași.

„La noi studenții dau examene unice, toți în același timp și, pentru a-i ajuta, toată baza de date cu întrebări, dar fără răspunsuri, va fi pusă pînă la 1 octombrie pe o platformă la care vor avea acces doar studenții. Deci ele nu vor fi publice, ci accesibile pe baza unui cont. Scopul nostru e de a-i ajuta să asimileze cunoștințele teoretice, lucru care se va întîmpla, atîta timp cît aceste întrebări vor acoperi toată materia. Noi nu vrem să organizăm examene grele sau ușoare ci examene obiective care să-i determine să învețe”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**. Astfel, dacă pînă acum subiectele trase la sorti pentru examene erau secrete, de anul viitor grilele formulate de cadrele didactice de la fiecare disciplină vor fi afișate *online*, urmînd ca întrebările să fie selectate obligatoriu din pachetele respective.

Anca TOMA

Curs de măiestrie în pian la Iași

Profesorul german **Andreas Henkel** va susține săptămîna aceasta, pe 7 februarie, un recital de pian la **Casa Balș a Universității de Arte „George Enescu” (UA-GE)** din Iași. Evenimentul va avea loc în **Sala „Eduard Caudella”**, începînd cu ora 19 și este prilejuit de vizita la Iași a pianistului concertist, cadru didactic la **Conservatorul de Muzică din Dresda, Germania**.

Acesta va participa, de asemenea, la un proiect organizat de **Centrul Cultural German (CCG)** din Iași și **Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă” (CNAOB)** din Iași, care constă într-un curs de măiestrie interpretativă pentru pian. Programul se va desfășura în perioada 1 – 9 februarie și se adresează elevilor și studenților. „Accesul la concertul de pe 7 februarie va fi liber, la fel ca în cazul activităților didactice susținute de **Andreas Henkel**, iar acțiunea este una cu tradiție”, a explicat **Alexandra Melinte**, asistentă program cultural la **CCG**. Înscrierile au fost făcute de profesorii studenților și elevilor interesați, iar cursurile se vor desfășura zilnic pe scena sălii de festivități a **CNAOB**. „Activitățile se vor încheia pe 9 februarie, cînd va avea loc concertul de gală al cursanților, în aceeași sală, la ora 17.00. Din repertoriul înusuit în cadrul cursurilor se va alege cîte o piesă pe care o vor interpreta cu această ocazie”, a declarat **Carmen Zaharia Danicov**, profesor la **Catedra de pian a CNAOB**.

Andreas Henkel se află la cea de-a noua vizită la Iași. Acesta mai susține cursuri de pian și în **Ungaria**, la **Academia de Vară „Crescendo”**.

Juliana LEONTI

Așteptări prea mari

Salariile rezidenților nu cresc anul acesta

• în 2012, Colegiul Medicilor din România a propus o strategie pentru dublarea veniturilor absolvenților

Premierul **Victor Ponta** a anunțat, într-o conferință de presă susținută săptămîna trecută la **Iași**, că salariile medicilor rezidenți nu vor putea fi majorate anul acesta. Prim-ministrul a explicat că se poate stabili un „pachet de sprijin care se referă la garantarea locuinței sau alte avantaje însă, referitor strict la salarii, nu se va putea umbla în banii statului”. Acesta a explicat că nici o categorie bugetară nu va putea beneficia în 2013 de majorări salariale. Afirmatia prim-ministrului contrazice hotărîrea **Ministerului Sănătății**, care a aprobat anul trecut, în luna octombrie, propunerea făcută de **Colegiul Medicilor din România (CMR)** în ceea ce privește dublarea salariilor pentru medicii rezidenți la începutul acestui an.

„E vorba de o lipsă de consecvență în declarații. În acest an, veniturile rezidenților trebuie să se dubleze și vom face ca acest lucru să se întîmple cît mai repede. Noi am venit cu o soluție anul trecut, iar impactul bugetar la nivelul țării ar fi de maximum 40 de milioane de euro. Dacă s-a găsit un miliard de euro pentru multinaționalele din sănătate, la cererea Fondului Monetar Internațional, se vor găsi și resursele necesare pentru dublarea veniturilor rezidenților”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**, președintele **CMR** și rector al **Universității de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa”** din Iași.

În urma analizei impactului bu-

getar prezentate în cadrul **Adunării Generale a CMR** de la sfîrșitul anului trecut s-a stabilit că este posibilă obținerea unei creșteri a salariilor de la 800 la 1.600 de lei pentru cei care parcurg rezidențiatul în **România**.

Fără măsuri drastice

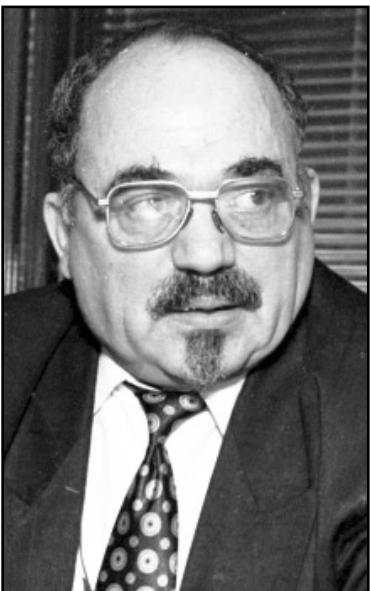
Președintele **CMR** explica atunci că se așteaptă chiar la o triplare a veniturilor acestora pînă la sfîrșitul anului 2013, menționînd că medicii rezidenți și-au exprimat intenția de a demisiona în masă în cazul în care salariile nu le vor fi majorate. „Există îngrijorare dar și fermitate în această privință, iar eu cred că acțiunile noastre vor fi suficiente ca să determine Ministerul de Finanțe să se țină de cuvînt, pentru că și anul trecut mai aveam nevoie doar de aprobarea lor. Demisia rezidenților este una din măsuri în caz contrar, dar sper să nu ajungem pînă acolo”, a adăugat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**. Strategia propusă de **CMR** anul trecut pentru dublarea salariilor presupunea ca suma alocată pentru această majorare să fie transformată în fond de burse pentru rezidenți, astfel încît activitatea acestora să rămînă neimpozabilă.

În prezent, în spitalele din **România** lucrează aproximativ 14.000 de medici rezidenți.

Anca TOMA

S-a stins din viață filosoful Titus Raveica

• acesta a fost primul președinte al Consiliului Național al Audiovizualului



Prof. univ. dr. Titus Raveica

Joi, 31 ianuarie a încetat din viață prof. univ. dr. **Titus Raveica**, fost cadru didactic la **Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice a Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** din Iași. Acesta suferea de patru ani de o boală gravă

iar anul acesta urma să împlinească 78 de ani.

„Era un profesor pretuit, iubit de studenți pentru că era mai hîtru și cu un farmec de povestitor aparte și cu o natură lirică de artist”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Ișan**, rectorul **UAIC**. Cadrul didactic a menționat de asemenea activitatea publicistică a filosofului, care „scria în revista «Cronica» pe vremea studenției mele. Avea o rubrică care se intitula «Memoria Amfiteatrelor» și o citeam cu mare plăcere pentru că profesorul Raveica scria articole frumoase și savuroase, evocînd figurile luminoase ale profesorilor din perioada interbelică sau care au fost dascăli în amfiteatrele universităților ieșene”.

Prof. univ. dr. **Titus Raveica** s-a născut pe 29 august 1935 în comuna **Grajduți** și a predat la **Facultatea de Filosofie și Științe Social Politice** timp de 40 de ani, din 1958. Timp de doi a fost senator pe listele **Frontului Salvării Naționale**, iar în perioada 1992 – 1996 a fost primul președinte al **Consiliului Național al Audiovizualului**. Profesorul a fost înmormîntat duminică, 3 februarie, ceremonia avînd loc la **Biserica „Sfinții 40 de Mucenici”** din Iași.

Paul ANDRICI



Anul trecut, medicii rezidenți au protestat, anunțînd că își vor da demisia în masă dacă nu vor fi luate măsuri

Medicina, cu 67 de milioane de euro mai modernă

• proiectele aprobate de Senat vizează obiective urbanistice, educaționale și de cercetare

La sfîrșitul lunii ianuarie a acestui an, **Senatul Universității de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” (UMF)** din Iași a aprobat strategia universitară propusă de conducere pentru perioada 2013 – 2020. În planul de investiții al instituției de învățămînt sînt incluse proiecte în valoare de aproximativ 67 de milioane de euro.

Acestea vor fi finanțate din fondurile proprii ale universității și vizează 20 de obiective urbanistice, educaționale și de cercetare științifică. Acestea au fost aprobate în unanimitate de către membrii **Senatului UMF** și urmează să fie supuse unor studii de fezabilitate pentru a se stabili condițiile în care vor putea fi demarate. „Vor merge în paralel cîte trei – patru proiecte pe an. Deja am declanșat licitația pentru studiul de fezabilitate pentru toate și, după ce cîștigătorii vor stabili detaliile în ceea ce privește implementarea fiecărui plan, le vom pune în aplicare”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**, rector al **UMF Iași**.

Printre proiectele incluse în planul strategic aprobat de **Senat** se numără construirea unor centre de cercetare, de instruire, evaluare și examinare medicală, a unui centru de testare clinică unic în **România** sau a unor săli de conferințe. Reprezentanții universității își propun să investească în construirea de cămine noi pentru creșterea numărului de locuri de cazare în campusul **UMF**, mărirea spațiului dedicat bibliotecii universitare și dotarea acesteia, precum și reamenajarea esplanadei din fața universității. „Una din priorități va fi campusul, inclusiv modificările aduse Pieței Națiunii, care vor schimba aspectul a-

cesteia. Vor exista spații comerciale, o cearnărie, un Muzeu al Istoriei Medicinii bine pus la punct, o bibliotecă și o parcare subterană”, a explicat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**.

Planul strategic „Universitatea 2020 – 20 de proiecte, un viitor” a fost prezentat studenților, profesorilor din cadrul instituției de învățămînt superior și autorităților locale în luna noiembrie a anului trecut, cu prilejul manifestărilor dedicate **Zilelor UMF**.

Anca TOMA



Sub grupul statuar va fi construită o parcare subterană

Studentii vor să-și negocieze drepturile cu Guvernul

Informaticienii de la Cuza pun Iaşul pe Internet

Absolvenții rescriu testele pentru rezidențiat

A close-up photograph showing a person's hand using a stylus to write on a Braille document. The document is a sheet of paper with a grid of Braille cells, each containing six dots. The hand is positioned on the left side of the frame, with the stylus tip touching one of the dots. The background is dark and out of focus.

● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS

Opinia vache – Nr 448 – 4 - 10 februarie 2013

După chefuri și năzdrăvănii

Doamnele care ne-ngrijesc studenția



● nu-i mare scofală să fii femeie de serviciu, dar e mare scofală când ești femeie de serviciu într-un cămin ● îi ține minte pe toți cei cu care a stat de vorbă, facultatea la care sînt sau problemele pe care i le-au povestit

Dacă n-ar fi ele să ne poarte de grijă, am uita că trebuie să mai și mîncăm sau că ar fi cazul să ne mai facem curat prin viață. Le strigăm „tanti”, așa, cu drag, fiindcă se găsesc mereu prin preajmă când avem nevoie de ele. Chiar dacă se plîng că trebuie să strîngă în urma noastră după toate chefurile, avem încredere în ele fiindcă ne trezesc la realitate în sesiune și ne reamintesc că mai trebuie și să învățăm. Despre necazurile lor aflăm fără să vrem, după ce le-am zis și noi, la rîndul nostru, tot ce aveam pe suflet.

Dau Italia pe mopul din Iași

● îi ținea minte pe toți cei cu care a stat de vorbă, facultatea la care sînt sau problemele pe care i le-au povestit

Mică și dolofană, fredonînd cîte un cîntec de fiecare dată cînd trebuia pe holurile căminului. Așa îmi amintesc de tanti **Paraschiva** încă din anul I de facultate, cînd ieșeam să-mi beau cafeaua pe treptele clădirii în care eram cazat. Atunci lăsa pentru cîteva minute mopul sau mătura și, ca o mătușă grijulie, ne întreba pe fiecare dacă am mîncat înainte să ne turnăm zeama neagră în căni. Ne certa dacă răspunsul nu era cel așteptat, dar calm, ca o bunică care știe mereu ce e mai bine pentru noi. „Vai, dar voi sînteți tineri. O să aveți nevoie de stomăcele. Ce o să mai faceți cînd o să aveți servicii și copii?”. Apoi ne lua la fugărit cu mătura, în glumă, să mergem să mîncăm.

Dacă ne vedea posomorîți sau obosiți știa să ne descoase și ajungeam să ne vîrsăm amarul, ca unui duhovnic, femeii micuțe cu fața rotundă și halat alb, mereu curat și atent călcat. Ne dădea sfaturi povestind cîte o înțimplare din viața ei din care singuri să-i aflăm povăța, apoi ne întreba dacă am reușit să ne rezolvăm necazul.

Tot ea era cea care ne fugărea la învățat în sesiune, „să nu ajungeți ca mine, să dați cu mătura și să spălați bude”. Apoi zîmbea, ofta încet și se întorcea la treabă. La ea găseai mereu o țigară dacă banii de buzunar se terminau prea repede și tot ea făcea rost de zahăr dacă ceaiul ne era prea amar. Împrumuta un cartof de ici, unul de colo prin cămin dacă pachetul

cuiva a întîrziat. „Am și eu copii și știu că-i greu”.

Pentru noi sigur va fi mai bine

Îi ținea minte pe toți cei cu care a stat de vorbă, facultatea la care sînt sau problemele pe care i le-au povestit. Dacă nu mai vedea cazat vreun student cu care s-a înțeles imediat întreba de colegii lui ce s-a întîmplat cu el. „Da băiatu’ ăla blond și cu cioc, Bogdan, unde-i?”. Apoi ne asculta atent, scoțînd cîte un vaiet scurt dacă cel cu pricina nu și-a găsit încă un loc de muncă, asigurîndu-ne apoi că pentru noi sigur va fi mai bine.

Anul trecut, aproape de vacanța de vară, tanti **Paraschiva** a plecat să lucreze în **Italia**, la unul din copii săi. Îmi spusese că nu mai vrea să muncească de la răsărit „pînă cînd dă Domnul pe șapte milioane”. Nu a rezistat însă departe de casă și s-a întors.

Am întîlnit-o în toamnă din nou în cămin, deretnicind la fel de neobosită ca pînă acum. M-a recunoscut de îndată și m-a întrebat dacă am țigări, întinzîndu-mi pachetul ei. În trei ani de cînd o cunosc nu am văzut-o niciodată fumînd. „Nu cade bine unei femei să tragă din lulea cot la cot cu bărbatii.” Își mai aprinde cîte o țigară în pauze, însă departe de ochii celorlalți, în cămăruța în care își țîn lucrurile femeile de serviciu. M-a măsurat apoi din cap și pînă-n tălpi și a strîmbat din nas; „tot nu mînînci cum trebuie?”.

Andrei MIHAI



„Luni e cel mai mizerie mai ales aici, la fumoar”

erie mai ales aici, la fumoar. Bine că acumă măcar e frig și nu prea stau drăcușorii ăștia pe aici să petreacă, pentru ca să avem noi ce strînge în urma lor”, îmi spune sprijinindu-se de mătura puțin cam subredă. Apoi îmi zice puțin amuzată că mai nou i-a apucat învățatul și stau pe canapele, în hol, cu o carte în mînă și mînîncă pufuleți și biscuiți obișnuiți de zor. „Le e lene să meargă pînă în sala de lectură. Cred că nu-i deranjează că tot trece lumea și se uită la ei. Pînă la etajul patru îi cale lungă”.

După puțină vorbărie **Tanti** observă că încep să mă înfofolesc în haine. „Du-te tu în cameră că tremur halatul pe tine”, îmi spune **Tanti**, începînd un soi de morală despre cum fetele din ziua de azi umblă cu

buricul și spatele gol și după aceea iau cîte un pumn de pastile și dau bani la doctori. „Nu tremur de frig, tremur că am emoții pentru sesiune”, îi zic rîzînd puțin. Dar se pare că ea se amuză mai tare decît mine pentru că „așa spunem toți și după ne dîrdîie pantalonii pe noi la examene și ne rugăm să luăm un cinci”. Și cum ea a trecut de vîrsta în care să stea cu capul în cărți, numai eu mai pot să mă plîng că am de studiat. Iar ea nu trebuie decît să strîngă în urma celor care se spetesc învățînd ori care beau vin, și nu bere pentru că s-a emancipat studentul, în fumoar, unde probabil curentul face scrum pe jos, și nu ei, „drăgălașii”.

Iuliana LEONTI

Un morcov în plus pentru ingineri

● Ioana e de părere că și eu am dat în „boala calculatorului”

„Săru’ mîna, îmi cer scuze că vă deranjez. Sînt student la Psihologie, iar un profesor mai ticnit ne-a dat temă să comparăm căminele de la «Cuza» cu cele de la Politehnică. M-am uitat un pic prin jur, mi-am făcut o idee, și voiam să vă întreb cum sînt studenții pe aici”. Nu se uită la mine nici două secunde, că femeia de serviciu din **T3** își apucă vînjos mătura și mă descurajează cu un „nu vezi că-s ocupată? Mai lăsați-mă cu prostiile voastre”.

Cum aici nu pare să am succes, mă mut către **T17**, unde două doamne în halat alb coboară în pași de felină scările de la etajul cinci. Arunc același cîrlig, doar cu o față mai naivă, iar de data asta am noroc. După ce aflu cîte ceva despre politehniști, doamna **Ana** îmi spune chicotînd că sesiunea este partea ei preferată din an, deoarece atunci are de curățat cel mai puțin după „sălbatici”, care parcă-s mai „obraznici” de la an la an. „Deci parcă s-ar întrece; toți ăștia noi fac chefuri și năzdrăvănii mai mari decît ăilalți”. Nu apucă să termine tot ce are de spus, căci colega sa de mop, o contrazice: „Nu-i adevărat fată, ăștia-s niște pușori față de ce erau odată. Nu-i vezi că stau închisi în camere la computer toată ziua?” Tanti **Ioana** lucrează în cămin, ca femeie de serviciu de foarte mult timp, și deși pare că o enervează studenții, ea și-i aminteste cu un zîmbet în colțul gurii, avînd cîte un rid pe frunte pentru fiecare. „Pe cîtiva îi mai revăd pentru că au ajuns profesori aici, însă chiar dacă au crescut, tot copii de-ai mei au rămas”.

Tema: trei mese pe zi

Unul dintre cele mai importante lucruri de care femeia crede că un student ar trebui să țină cont e alimentația, spunînu-mi aproape secretos că-i ceartă pe ingineri dacă mai trebuie pus vreun morcov la borș sau dacă lasă prea mult pireul pe foc. Analizîndu-mă un pic din priviri, tanti **Ioana** e de părere că și eu am dat în „boala calculatorului”. „Adică, uite la tine, ești numai piele și os, aproape că-ți pot număra coastele. Și pariez că nu-i pentru că stai să mînînci doar cărți pe pîne”. Iar în timp ce primesc o dădăceală despre cele trei mese ale zilei, o tînră o salută pe doamna **Ana**, întrebînd-o ce-i mai face fetița. „Doamnă, vedeți să nu ajungă ca noi, cu cearcăne și haine pătate de cafea”.

Andreea, fiica îngrijitoarei e în clasa a noua la liceu. Și chiar dacă nu-i prea place matematica, mama sa tot vrea să o trimită la aceeași **Universitate** pentru care ea curăță gunoii altor copii; măcar ea să facă cocoașă de la scris, și nu de la datul cu mătura.

Iulian BÎRZOI

Cîrlionții de serviciu

● ea nu trebuie decît să strîngă în urma celor care se spetesc învățînd ori care beau vin

„Cînd îi curat, lumea-i mai bună”, îmi spune **Tanti**, așa cum o numesc copiii din blocul în care locuiește, în timp ce mătură scrumul dat pe jos prin fumoar de „huliganii ăștia de pe palier”. După ce mai dă de cîteva ori cu mătura încep să mă plîng că nu reușesc niciodată să țin minte cînd au ele pauză la spălătorie pentru că mereu ajung acolo cînd

nu e nimeni. „Dacă aș fi spălătoareasă ți-aș spune”, mă lămurește aceasta făcîndu-mă să mă rușinez puțin din cauza confuziei făcute. Curentul din fumoar îi zburlește cîrlionții din părul ei roșcat, făcînd permanent după moda anilor '90, amuzînd-o pe colega ei de muncă. „Te faci ca ciocănitorea aia cînd te îndrepti spre geam”, îi zice netînînd cont că și părul ei e deranjat de la curent, numai că ea nu îndrăznește să se apropie de fereastră și rămîne la ușă cu un mop în mînă probabil pentru că, după cît de răgușită e, a prins-o o nenorocită de răceală.

Lăsăm coafurile la o parte, deși lor le place să glumească una pe seama celeilalte pentru că „așa trece timpul mai repede” și **Tanti** începe să-mi povestească că nu-i mare scofală să fii femeie de serviciu, dar e mare scofală cînd ești femeie de serviciu într-un cămin de studenți pentru că te enervezi mult. „Luni e cel mai miz-



În așteptarea procentelor

Bugetul educației, 6% doar în campania electorală

• finanțarea de anul acesta pentru educație va fi de 3,14% din PIB, 8,5 miliarde de lei, cu 6,59% mai mare decât cea de anul trecut, care număra 7,97 de miliarde

Promisiunile parlamentarilor privind bugetul educației în România se opresc în fiecare an la porțile comisiei pentru învățământ a Senatului. În 2013 au fost aduse 2171 de amendamente proiectului de finanțare aprobat inițial de către comisie, care oferă 3,14% din PIB educației. Deși s-a spus că numărul lor e umflat de parlamentari care cer bani pentru școlile din colegiile lor, printre amendamente s-au regăsit și cele ale studenților, profesorilor, instituțiilor de învățământ superior sau ale institutelor de cercetare. Dintre cele 2171, doar cinci au fost aprobate. S-a votat, în bloc, împotriva oricărei sugestii care conținea în interiorul ei ideea de a oferi mai multe fonduri pentru educație. Iar anul acesta se împlinesc zece ani de la promisiunea PSD-ului din 2003 că bugetul educației va ajunge la 6% din PIB până în 2007. Cu cercetarea într-o stare de subfinanțare cronică, cu rambursările programelor europene blocate și cu venituri nesigure din fonduri extrabugetare, universitățile din Iași s-au resemnat cu ideea că valoarea unui politician este egală cu cea a promisiunilor pe care le îndeplinește. De 3,14%.

Încă de la începutul anului 2013, de când s-au născut discuțiile privind bugetul educației, liderii țării nu s-au pus în acord cu promisiunile. Dacă premierul **Victor Ponta** declara la televizor că bugetul va ajunge „unde va fi la 4,2%, dar nu va fi faimosul 6%”, ministrul delegat pentru învățământ superior, cercetare științifică și dezvoltare tehnologică, **Mihnea Costoiu**, declara că se zbate ca acesta să depășească pragul de 3%. „În-

drăznesc să spun că bugetul educației va fi mai mare în 2013 decât în 2012. Sint convins că va fi peste 3% din PIB. Este primul an în care există o perspectivă reală ca bugetul executat, finalizat să fie mai mare decât cel prognozat”, explica acesta.

În mod concret, bugetul de anul acesta va fi de 3,14% din PIB, 8,5 miliarde de lei, cu 6,59% mai mare decât cel de anul trecut, care număra 7,97 de miliarde. „Educația este tra-

tată de către politicienii noștri în discursul public drept prioritatea națională, dar constatăm că este doar o susținere superficială, doar termen-umbrelă, și că niciodată nu are acoperire această afirmație. Nu știu dacă proporția de 6% din PIB este ceva optim. Sint țări care alocă 9%, ca Japonia, sau peste 10% în țările nordice. Ca să nu mai vorbim că în SUA, care din întregul buget oferă 12-13% pentru educație, marile universități precum MIT, Harvard sau Stanford au bugete anuale de câteva ori mai mari decât bugetul alocat învățământului superior românesc. E drept că în acel buget intră și sursele private”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Ișan**, rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Dacă pentru învățământ nu s-au găsit resursele pentru a crește alocația bugetară până la pragul de 6%, **Ecaterina Andronescu** a explicat la începutul lunii că în proiectul de buget pentru educație va fi dublată suma care este oferită cercetării, „o creștere semnificativă, care se leagă de faptul că avem în derulare proiectul laserului de la Măgurele”. Practic, suma destinată cercetării va rămâne la fel sau mai mică decât cea din anul trecut, mai ales în condițiile în care începând cu anul 2010, bugetul pentru cercetare a fost scăzut drastic. „Cît cercetarea a prins o perioadă de finanțare foarte bună, în câțiva ani, din 2004-2005 și până în 2010 s-a observat imediat o creștere a producției științifice românești: a crescut numărul lucrărilor în reviste recunoscute internațional, al patentelor sau numărul participărilor la conferințe internaționale de calitate. Însă, cercetarea care finanțată în 2008 era în jur de un miliard de euro a ajuns anul trecut la 200 de mili-



Ministri fără soluții pentru finanțarea învățământului



oane. Pe de altă parte, nu este suficient să aloci bani mai mulți pentru educație în general și pentru cercetarea universitară în special, atîta vreme cît această alocație este făcută pe baza unei viziuni mai curînd colectivistice decît etatiste”, a adăugat prof. univ. dr. **Vasile Ișan**.

Ca pe vremuri

Unul dintre parlamentarii care a criticat public decizia comisiei pentru învățământ a **Senatului României** este prof. univ. dr. **Anghel Stanciu**, președintele Senatului de la **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași (TUIASI)**. Acesta a apreciat că forma pe care o are acum bugetul este aceeași ca pe vremea **Guvernului Boc**, iar creșterea insesizabilă. În plus, membrii opoziției au criticat faptul că s-au dat fondurile necesare pentru a construi 230 de grădinițe în actuala formulă a bugetului, însă nu și pentru învățământul superior sau cercetare. „În orice sistem de învățământ, faptul că acest buget pe educație nu crește nu este un lucru benefic. În timp lucrurile se pot reflecta și în activitatea universităților. În cazul universității noastre, atîta timp cît bugetul nostru este format numai 30% prin contracte instituționale și prin ceea ce vine de la ministerul educației, restul fiind construit din venituri extrabugetare, nu ne afectează în mod direct. În schimb, bineînțeles că am fi bucuroși să primim mai mult”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**, rectorul **Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași (UMF)**.

Acesta aduce la rîndul său în discuție faptul că dezbaterile privind importanța educației și a bugetului acordat pentru ea apar în special în timpul campaniilor electorale sau la începutul ori sfîrșitul mandatelor miniștrilor. „Majoritatea universităților sint afectate, dar eu sint un tip realist și știu că pentru politicienii români consecvența în declarații și în acțiune nu constituie o caracteristică. Ei depășesc limita demagogiei acceptate și fac multe promisiuni, apoi explică că vor dar nu pot. Există un anumit diagnostic în medicină pentru oamenii «care vor, dar nu pot», însă eu nu pot să vi-l spun acum. De aceea nu mi-am făcut niciodată mari iluzii cu privire la declarații, indiferent de culoarea lor”, a precizat rectorul UMF.

Soluții fără fonduri

În acest an, pentru universitățile ieșene, ar fi fost cu atît mai important să existe o creștere la bugetul de

stat care să se resimtă în finanțarea de bază, în investiții sau în subvențiile pentru cămine și cantine, fiindcă încă există întîrzieri foarte mari la rambursările proiectelor europene finanțate prin **Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POSDRU)**. În acest sens, rectorul **UAIC** sugerează că ar fi fost util ca o parte din bugetul educației să conțină fonduri pentru ca **Guvernul** să plătească universităților banii investiți în proiectele respective pînă la momentul rambursării. „Dar plățile s-au efectuat, în medie, nu în 45 de zile cum scria în manualul de aplicare al programului, ci între nouă și 12 luni. Dacă ar fi existat, pentru ministerele sau agențiile coordonatoare, un fond de rezervă prevăzută în buget, lucrurile ar fi decurs mult mai bine și probabil și activitatea desfășurată pe baza acestor proiecte ar fi fost mai de calitate. Dar așa se întîmplă cînd tragi de pe un an pe altul numai dezamăgiri”, a precizat prof. univ. dr. **Vasile Ișan**.

Aceeași idee o subliniază și prof. univ. dr. **Neculai Seghedin**, prorector responsabil cu activitatea didactică la **TUIASI**, care apreciază că există o discrepanță între felul în care este văzută educația din birourile ministerului și realitate din sălile universităților. „Explicația o au cei care stabilesc bugetul țării. De acolo de sus, lucrurile se văd altfel. Nu cred că este vorba de o rea voință, nu aș merge pînă acolo. Cred că este vorba de faptul că România este o țară care nu dispune de resursele necesare pentru a putea să ofere învățământului acel procentaj din PIB pe care ni-l dorim cu toții. Nu putem vorbi de o prioritate zero, cred că în toate componentele activității academice este nevoie de o injecție de fonduri. Însă să nu credem că alocarea unui procentaj responsabil ar rezlva de la sine problema. Trebuie să și cheltuim acei bani eficient astfel încît să existe rezultate pe termen lung.”

După ce nici promisiunile despre creșterile bugetului din preajma alegerilor din decembrie nu s-au îndeplinit, universitățile se pregătesc să depună armele. Cu legea educației sfîrdelită, cu cercetarea subfinanțată și așteptînd de mai bine de un an la coadă pentru rambursările de la **POSDRU**, conducerile instituțiilor de învățământ superior nu mai cred că educația va ajunge vreodată să fie prioritate și în planul de buget, cum este la fiecare patru ani în cel de campanie.

Cătălin HOPULELE

Ed. Carol I nr. 26, Iași
0232 267 837 - 0799 098 203
oau@ie.iasi@institutfrancais-roumanie.com
www.institutfrancais-roumanie.com

Cu noi, franceza e joacă de copii!

CURSURI ȘI EXAMENE de limbă franceză 2013

- **SESIUNE INTENSIVĂ:** 14 ianuarie - 2 februarie
Înscrieri: 7-12 ianuarie
- **SESIUNE EXTENSIVĂ:** 4 februarie - 6 aprilie
Înscrieri: 7 ianuarie - 2 februarie
- **URMĂTOAREA SESIUNE DE EXAMENE DELF / DALF** (adulți și elevi) va avea loc pe 9-10 februarie
Înscrieri: pînă pe 2 februarie

NOUȚĂȚI:

- Cursuri „à la carte” prin Skype
- Franceza pentru studii universitare (Erasmus, Master 2, doctorat)
- Franceza pentru interviuri de angajare

PROGRAM ÎNSCRIERI

Luni: 09.00-12.00; 13.00-18.00
Marți-Vineri: 09.00-19.00
Sămbătă: 09.00-13.00

Gramatica cursului de dimineață

Pe limba studentului de rînd

● li s-a răpit sursa care le alimentează cunoștințele ● ai impresia că ai crescut îndeajuns cît să îți mînuiești viața

Ni se pare că locul în care ni se hotărăște viitorul e prea departe de noi. Cifrele și legile care ne clădesc cămine și ne dau burse par să vină pe căi necunoscută și ajungem să plătim un bon de plată străin. A fi student „de rînd” nu înseamnă, însă, a nu avea glas. Doar că nu ne vom putea striga părerea despre învățămîntul superior românesc pînă nu-l vom înțelege.



Doamne, ocrotește-ne toca!

● nu i-a pălit în moalele capului „sistemul”, ci faptul că s-au lăsat îngîmădiți cînd aveau ceva de spus

Se pune problema că „lumea nu înțelege studenții”. Bun, pe lîngă comul ideii că noi n-am fi oameni ca toți ceilalți, portretul studentului ca celula a u-

nei clase sociale dezavantajate mă irită ca o alergie de primăvară. Nu pentru că nu mi-ar conveni să se aprobe toate amendamentele din lume care să ne dea

cămine de 5 stele, cu iriși albi la geam, cantine cu banane flambate și icre negre și burse cît un salariu de demnitar. Nu pentru că n-aș îngădui să o ducem măcar „bine”. Ci pentru că noi, studenții, sîntem ipocriți.

Convenabil sau nu, căminul gri prin pereții căruia mai suieră, sezonier, un vînt care-ți încremenește șira spinării și care se umple noaptea de colegi aghezmuți e baza celor mai „tari” povești scatofilice din studenție. Mîncarea ieftină de la cantină și gustul ăla departe de „ca la mama acasă” a fost, poate, de multe ori, motivul pentru care mai multumeai prin telefon cînd primeai pachetul plin de pachete mai mici cu bunătați.

Dintr-astea n-am trăit, fiindcă m-a îmbrobodit Iașul de copilă, dar știu c-am ascultat studenția altora de-aproape. Și n-a fost nenorocită decît aceea a celor care n-au apucat să-și iasă din cocon,

cei care-au rămas larve osîndite să nu le crească niciodată aripi, să nu plesneasă prin firele subțiri de copilărie. Și nici pe aceea nu i-a pălit în moalele capului „sistemul”, ci faptul că s-au lăsat îngîmădiți cînd aveau ceva de spus. Că n-au crezut într-o schimbare pornită de pe limbile lor. Iar cei ce n-aveau o părere, o idee sau mai multe, cei ce așteptau sfîrșitul facultății ca pe coacerea unei pîini în care șiau că n-au pus sare, pe ei „sistemul” îi indignează fiindcă nu i-a gîdilat destul. Pentru ei, de fapt, „sistemul” înseamnă cei ce dau abonamente mai ieftine la tramvai sau, dimpotrivă, îl dau cu prețul prea mare al tocitului de coate în amfiteatre.

Sîntem vinovați că ne-am împărțit pe straturi, că ne-am învelit în pătura „celor care nu cuvîntă” și-am așteptat să spună alții ce ne doare. Normal că „lumea nu ne înțelege”. Sîntem muți și nici nu vrem să învățăm să vorbim prin semne.

Anca TOMA

Glasul care nu se aude

● putem să mascăm gîndurile cu grimase contrarii

Un lucru nu se schimbă pe tot parcursul vieții, noi nu ne dezvățăm să visăm. Doar că sîntem cu atît mai maturi, cu cît avem mai des cosmaruri în care încercăm să tipăm disperati pînă ne crapă venele. Tipăm doar că nu ne auzim, vocea nu se rupe din noi.

Maturizarea nu se poate amîna. Ne dorim sau nu, la un moment dat observăm că fețele noastre nu mai radiază a inocență copilărească. Privirea nu mai exprimă acum aceeași sinceritate, putem să mascăm gîndurile cu grimase contrarii și apelăm atît de des la acest truc încît ochii noștri licăresc dubios, pentru că irisul tremură confuz. Și vocea se schimbă. Sună impunător și devine instrumentul care e în stare să convingă alte perechi de ochi dubioși, dubioși cu vechime.

Felul în care gîndim, percepem lucrurile și reacționăm e și el altfel. Undeva, într-un sertar cu cheiță păstrăm

bilețele cu răspunsuri de-gata, ca în cazul în care o să fim întrebați, să împuscăm o replică. Da, să împuscăm, pentru că viteza contează la această vîrstă, doar nu arătăm la fel de convingător atunci cînd întindem rîbdarea cuiva în meditații. Mai mult de-atît, această rapiditate lasă impresia unei minți agere ce răspunde sincer, să creadă cei ce sînt naivi sau cei care nu apelează la aceste modele de conduită.

Și dacă e să-i menționăm și pe alții, ei aleg să tacă. Poate pentru că nu au prins regulile jocului, poate pentru că au principii. Ne-am obișnuit cu ei, prezintă majoritatea care se lasă condusă de acele priviri agere, care, ca vulturul, își vîd oaia de la înălțime, înălțime care niciodată nu va fi atinsă de oaie.

Daniela VORTOLOMEI

Sînt o oaie neagră și elitistă

● cel mai corect i se pare să plece și să nu-ncerce vreun tertip

X salută un coleg și trece grăbit pe lîngă altul cînd se așază cu un rînd mai în fața și începe să-și răsfoiască foile de curs, pe care le scoate și le împrăstie pe toată suprafața băncii. Devorează calupuri mari de informație și mai c-ar termina și ultimul paragraf de nu i-ar spune profesoara din în față că ar cam fi timpul să strîngă materialele. Acum are înaintea sa doar o foaie goală. Și-un pix în mîna stîngă. Da, X e stîngaci. Oricît l-au certat cînd era mic să-ncerce să scrie cu dreapta, tot n-a fost chip să-i schimbe felul, așa că, pînă la urmă l-au lăsat în pace. Chit că nu îi e la îndemînă, ar fi vrut să poată scrie cu dreapta repede și cursiv, ca să se mai ferească de ghionturile colegilor.

Foaia e la fel de goală. Îi răsucește un colț de sus și se semnează. „X”. Bate de două ori cu pixul închis în masa mîzgălită de atîtea mesaje cu „ajutor”, „mă plictisesc”, „mor”. Îi e



De mic a fost stîngaci

cald. Ba nu, brusc i se face frig. Își trece podul palmei pe frunte și se ridică. S-a hotărît. N-a învățat mare lucru așa că, cel mai corect i se pare să plece și să nu-ncerce vreun tertip, așa că le aruncă o privire colegilor care transcriu de zor. Întinde foaia și-o petrece sub ochii celei de la catedră.

La ieșire, își aprinde o țigară și își descrețește fruntea. De el se apropie o tînără care-i întinde încîntată o foaie cu scris îngîmădit și-l întreabă dacă are cîteva minute, de-un chestionar. Are destule, doar a cîștigat vreo două ore în plus. Își scoate un pix. Da, îi plac cartofii prăjiți, are profil de Facebook, vorbește cu amicii cîte șase ore pe mess, merge în club, face sală. De două ori pe săptămînă cumpără bilete de RATP și învață pentru examene pentru că trebuie.

Apasă vîrfurile pixului pe pătrățul cînd i se pare că nu mai scrie. „X”. Nu vrea. Încă o dată, „X”. Tot nu merge. Îi e din nou cald, ca-n sala de examen. Mai agită o clipă foaia apoi i-o întinde fetei. Oricît ar fi încercat, tot n-ar fi mers să pună bifa. La ultimul punct e rugat să marcheze dacă se crede în vreun fel deosebit.

X e doar stîngaci. Oricum n-ar fi nimerit în caseta care trebuie.

Mădălina MORARU

Lelițe de cămin

● are orele „puse neinspirat”, dimineața

De anul ăsta Andrei nu mai este student. Cel puțin așa zice el. „Acum am alt statut. Sînt masterand”, se mai laudă în pauzele de țigară „bibani-

sursa care le alimentează cunoștințele. De bibliotecă a uitat.

Răzvan se ridică din pat în capul oaselor, cu părul ciufulit, cearcăne și cu o durere cruntă de cap. Se duce apoi tîntă la frigider. Și-a făcut din timp rezerve de murături pentru astfel de dimineți. Iar dimineți din astea vin mereu căci e client fidel și la barul din colț și la alimentara de lîngă cămin. În sala de curs nu a mai dat. Are orele „puse neinspirat”, dimineața, cînd cafeaua aburindă e mai atrăgătoare decît „vorbăria profului”, pe care oricum nu o înțelege. De obicei e calm, dar nori negri i se vîd în priviri cînd nu mai are bani. Tîgările și berea nu se dau pe ochi frumoși la prăvălie.

Corina e fata care le știe pe toate. Nu ezită să comenteze nici despre încălzirea globală, nici despre noile descoperiri din medicină și dă sfaturi tuturor. E greu să nu o crezi cînd îi auzi vocea sigură și afirmațiile care dau sentințe. Cel mai mult îi place să comenteze despre profi. Țasta-i subiect preferat, deși pe unii i-a văzut doar o singură dată, cînd a trecut să vadă ce mai e pe la facultate. Cu toate acestea știe și pune etichete. La universitate oricum nu se face nimic.

Andrei MIHAI



Era mai bună cafeaua

lor”, bobocii care abia și-au început viața de cămin. Pe la facultate dă rar, cînd Internetul sau lumina cad prin cămine. E rupt astfel de „munca” de toate zilele. Atunci el este cel mai vocal, statutul i se schimbă brusc și amenință pe toată lumea că de asta studenții nu învață. Li s-a răpit, zice el,

Tăcere cu iz de nepăsare

● ei sînt doar cîteva zeci de glasuri cred că adunate în fața universității o să atragă atenția

Cînd ești mic, ți se face semn discret cu degetul la gură să taci. Sau să îi lași pe cei mai mari să vorbească în locul tău, chiar dacă tu știi cel mai bine ce anume te doare. Că ei sînt mari și că tu încă nu gîndești, că ai plîns doar de cîteva zeci de ori și nu de mii de ori ca ei. Tu pui mîinile la spate și aștepti o schimbare sau o reacție. Dacă nu o să apară nici una, nu ai voie să spui nimic, ești prea mic să ripostezi.

Cînd ești în creștere te răzvrătești la orice și chiar dacă știi că nu ai dreptate acum simți că ai o voce mai puternică și că o acoperi destul de bine pe cea a celor care altădată te făceau să taci. Acum au îmbătrînit, vocea le e gurală și se pierde ușor, deci nu ar reuși să te convingă. Unde mai pui că nu te pot face să taci mereu pentru că mai tîrziu s-ar putea să îți afecteze personalitatea și felul de a fi.

Cînd ești deja student, ai impresia că ai crescut îndeajuns de mult încît să îți mînuiești lucrurile primordiale. Ai glas, nu mai ai degete puse la gură și zi de zi îți înțîlnești alte sute de persoane cu aceleași păreri ca ale tale. Îți dai drumul la voce și observi că pe măsură ce ridici tonul te convingi tot mai mult, iar cei de lîngă tine dau aprobator din cap. Și pleacă mai departe să le spună și altora părerea ta care chiar e argumentată și ar schimba ceva. Se adună cîteva zeci de glasuri care cred că strîns în fața universității o să atragă atenția. Și o găsească pe cineva care o să-i întrebe ce caută acolo, de ce nu își folosesc timpul în mod practic, că oricum nu o să

aibă nimeni urechi și pentru ei.

Și renunță, oricum erau sătui să li se pună același deget noduros la gură.

Mădălina OLARIU



Magia de după cortină



Nu este o afacere, e un loc de muncă, o profesie

Teatrul care se bea la carafă

● actoria i-a intrat în sânge ca un virus și asta se observă din fiecare gest al său chiar și atunci când stă pe loc ● Ș'Art-ul a devenit o alternativă a teatrului tradițional

Tinerii pentru care rolurile din piesele de teatru sînt frînturi de viață nu s-au născut actori.

Au venit pe lume ca oameni simpli, însă și-au jucat pe degetele talentul și creativitatea pînă le-au modelat după personalitatea lor. Nu sînt aplaudați de mii de

oameni în sălile mari de spectacol, ci se bucură de murmurul publicului din barurile lașului și se hrănesc cu energia pe care o primesc după fiecare spectacol. Iar asta îi face pe tinerii artiști independenți actori în adevăratul sens al cuvîntului.

Un IDIOT în joacă

● i s-a întîmplat să aibă și blocaje, însă pentru că-s prieteni de aproape zece ani, cineva salvează situația

Pe holurile de la **Ateneul Tătărași** e gălăgie. Peste tot unde întorci privirea dai peste tineri zîmbitori, care parcă așteaptă o singură notă muzicală pentru a stîrni un dans. Se cunosc între ei, și fac glume unul pe seama altuia, pornind de la cele mai mici motive.

„Bă, tu știi că m-am apucat de teatru în '96, la unsprezece ani, cînd aveam vîrsat de vînt și oreion concomitent?”. „Cred că ai mai încercat de cîteva ori să-mi povestești, dar ca de obicei, eu nu te ascultam”, îi răspunde **Ivan**, colegului său de trupă, **Codrin Dănilă**. Obişnuia să citească cîte o poezie ziua, iar seara, cînd veneau ai săi de la serviciu, îi chema în cameră și interpreta. Astfel, a dat mai departe la **Liceul de Arte**, unde

și-a cunoscut și colegii din trupa de teatru de improvizație **IDIOT**. Încă de pe atunci aceștia se gîdeau să joace împreună, însă abia după facultate s-au apucat spontan. „A venit Alex Petrila, și ne-a zis hai să facem o trupă. «Hai!» «Da' ce jucăm?» «Improvizăm!»”

Puțin mai tîrziu, și-a dat seama că degeaba faci ceea ce-ți place, dacă stai și mori de foame. Astfel, **Codrin** a început să îmbrace costume de clovni, arlechini sau faraoni, animînd petreceri pentru copii, sau centre comerciale pentru **Funny Art**. Și chiar dacă între actori se spune că-i vindere ieftină, tînărul nu consideră asta, spunînd că o ia în serios pînă la capăt. De asemenea, nici măcar nu-i mai ușor aici decît în cealaltă parte, pentru

că trebuie să atragă atenția tuturor celor din jur, și să-i facă pe oameni să uite că au venit la cumpărături cu cărucioare, copii și probleme de zi cu zi. De asemenea, „La «Funnyart» vorbim despre o afacere. **IDIOT** nu este o afacere, e un loc de muncă, o profesie”, îmi spune tînărul salutînd niște fete abia venite.

Teatru cu femei goale

IDIOT, denumirea trupei, nu este dată doar de romanul lui **Dostoievski**, ci este și rezultatul perseverenței „pentru

că practic, noi am fost idiști că am rămas aici”. În timpul spectacolelor, inspirația vine în principal de la „public, din ce ai văzut, ce te inspiră în secunda aia și de la parteneri”, explică **Codrin**, imitînd pe un scaun poziția „Becali spune că...” „I s-a întîmplat să aibă și blocaje, însă pentru că-s prieteni de aproape zece ani, se știu între ei, și cineva salvează situația „Cînd pică unul, vine celălalt și ridică”. I s-a întîmplat și în timpul spectacolelor ca oamenii să înjure, însă ori au mers mai departe, ori au încercat să-l introducă pe cîrcotaș în spectacol. „Deși în majoritatea chestiilor merge, noi nu sîntem agresivi. Poți să-i zici «Taci din gură că joc pe scenă», și omul tace pentru că se simte privit de toată lumea”. De asemenea,

tînărul menționează că ei preferă să nu fie obsceni și mai degrabă să facă o aluzie, decît să numească în mod special. „O femeie e de trei ori mai mișto cînd e îmbrăcată într-un anumit fel decît cînd e goală. E goală și gata. S-a rupt miste-rul”.

Nu și-a pus nicidată problema să se angajeze la teatrul de stat, și e conștient că majoritatea locurilor sînt blocate. Iar dacă ar avea de ales între ce face acum și un loc asigurat pe scena mare, **Codrin** e de părere că-i prea tînăr să-și pună problema. „Și maică-mea mă întrebă «dar tu cît crezi că o să mai improvizezi?». Pot să fac asta toată viața dacă-s deschis la minte”.

Julian BÎRZOI



Ș'atra de arlechini nonconformiști

Desertul de duminică seara

● cei din public percep improvizația ca ceva distractiv

„Teatrul de improvizație e ca ceva dulce. E o plăcere. Însă nu poți trăi fără felurile de mîncare principale”, este concepția după care se ghidează **Alexandru Petrila**. Ideea a adus-o de la **București** după un workshop, însă nu pentru divertisment, ci din dorința de a face teatru pur. E momentul în care se rup de realitate și oferă publicului viziunea lor asupra gîndurilor adunate în timpul săptămîinii. Asta pentru că spectacolul de improvizație e răsfăț duminical pentru tinerii din trupa de teatru **IDIOT**. „Cei din public percep ceea ce facem noi ca fiind ceva distractiv, însă acolo noi ne cizelăm ca actori”, spune **Alexandru** aprinzîndu-și ultima țigară din pachet.

Mai mult, actorii de pe scenă trebuie să se cunoască îndeajuns de mult încît să anticipeze mișcările celui de lîngă el. „Noi ne băgăm efectiv în gura leului pentru că e ceva pur spontan. Primești un cuvînt, să zicem «tîmplar» și ți se spune: joacă! Ai de făcut o poveste, de asumat un personaj, de lucrat cu ceilalți”, spune rîzînd scurt.

Norocul ca glumă

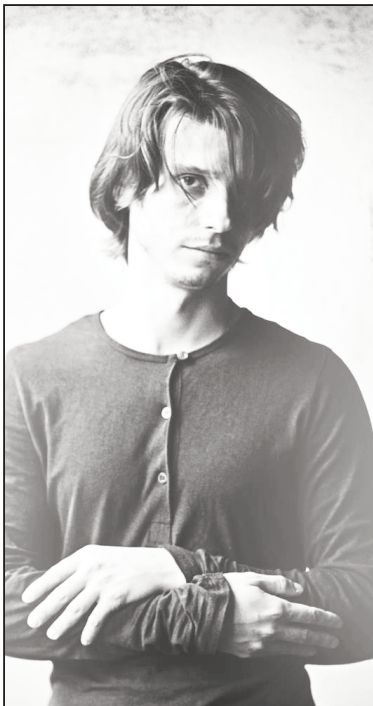
Își amintește că acum ceva timp au chemat un actor cu zeci de ani de experiență în teatru să joace o improvizație. „Cînd și-a dat seama că se pierde, s-a oprit efectiv în mijlocul exercițiului. Poți să ieși foarte prost dintr-un astfel de spectacol”, mai adaugă **Alexandru** imitînd figura rușinată a unui copil. De aceea, și-a format

propriul obicei: se dezbracă înainte de fiecare spectacol pentru ca să se simtă mai aproape de public. „La început era la mișto, ca în cazul trupelor proaste de muzică, nu au nimic în cap, dar au ce arăta. De fapt, tu îți scoți suflul acolo, în fața celor care te privesc”, explică amuzat în timp ce își descheie cămașa și lasă la vedere tricoul alb pe care scrie „Cel mai norocos om din lume”.

Norocul său vine din faptul că face totul dintr-o pasiune care îl rupe de realitate și care îi ocupă aproape tot timpul, însă fără de care nu ar putea să continue. De aceea, faptul că prezintă și editează știri la **Radio Iași** este ca o extindere a teatrului pentru că în ambele are nevoie de dicție și prezentă de spirit. Chiar dacă nu mai ține șirul noptilor în care a uitat să se mai gîndească la somn. „Uneori îți dai seama că e ora două dimineața și exact atunci îți vine o idee grozavă pentru un exercițiu. Iași baltă somnul și tot.”

Teatrul i-a intrat în sânge ca un virus și asta se observă din fiecare gest pe care îl face chiar și atunci cînd stă pe loc. Mîinile sale trebuie să formeze în aer ceva imaginat și trebuie să exemplifice chiar și cele mai banale lucruri. Ca atunci cînd vorbește despre profesoara lui de teatru din liceu. „La prima lecție, atît ne-a zis: fiți buni. Pentru că dacă veți fi buni și veți face bine nu are ce să meargă rău sau să nu iasă în regulă”, spune dînd din mîini după fiecare idee. Nu știe dacă a reușit într-adevăr să fie bun în ceea ce face, însă știe că își poate găsi oriunde o scenă unde să apară din nou. Și deși e pentru prima dată aici deja știe că în viitor își dorește o reprezentare la **Atelierul de bere**.

Mădălina OLARIU



„Nu poți fi doar personajul”

● tiparele și exercițiile de dicție le-a prins din mers fie de la alți colegi de trupă, fie de la regizori

Un **Cub Rubik** este format din 26 de cuburi mai mici, 6 culori, pentru fiecare față și are peste 43 de miliarde de posibilități de rezolvare. Cam așa ar arăta și ideile lui **Iustin Șurpănelu**, asta dacă le-ar muta de pe o muchie pe alta a

cubului, iar culorile le-ar înlocui cu formele de artă pe care le-a tot răsucit.

Cristina își aruncă ghiozdanul pe-un umăr și cu o privire înapoi apasă c-un deget în masă „ce mult înseamnă cuvîntul, vezi”, referindu-se la lumea actorilor de teatru independent. Puțin buimac, **Iustin** spune că i-a fost colegă în „Visul unei nopți de vară”, o piesă-n care au jucat mai toți actorii tineri de teatru, plus alții pe care **Radu Afrim** s-a gîndit să-i ia. Dacă stă să socotească, „nu sîntem mai mulți de-ar fi să ne aduni. Într-o cameră de doi pe doi avem loc să și respirăm”.

Asta l-a impulsionat să-și facă propria trupă de teatru, una în care să poată debuta nu doar cei care „termină o facultate în domeniu”, ci toți „cei care au treabă cu cultura underground”. Așa a fost că **Ș'Art**-ul a devenit pentru el și alți prieteni o alternativă a teatrului tradițional. Pentru că „atunci cînd ești angajat într-un loc, ceea ce faci s-ar putea să devină monoton, chiar dacă ești actor”, mă lămurește **Iustin**, și-și numește și celelalte încercări „artistice” în muzică, film sau fotografie, „experimente”.

„Dar de acolo, de la teatru ar fi cel mai bine să începi. Trebuie să știi cum să stai pe-o scenă, cît să te audă și să-ți vadă fața și cineva din ultimul rînd”. Mai povestește și că „magia e făcută de ce se întîmplă după cortină”, cînd în cîteva secunde trebuie să sari pentru a îngrămădi în decor două sau trei obiecte, cît e stînsă lumina. „Și în capul tău, toți pașii ăștia sînt deja puși la punct, nu poți fi doar personajul”. Doar că prin baruri, unde a jucat cele mai multe roluri, deseori cînd n-are sub picioare

„sfînta scîndură”, întregul moment se bazează pe improvizație.

În spatele lui **Iustin**, **Laura** își repetă înflăcărat dialogul c-o persoană imaginată, ale cărei replici le mai verifică din cînd în cînd pe foaie și-și flutură de zor mîna dreaptă-n care are o țigară **Lucky Strike**. Așa-i vin în gînd tînărului „tiparele și exercițiile de dicție”, pe care ai crede că le-a învățat la rîndul său la școală, dar le-a prins din mers fie de la alți colegi de trupă, fie de la regizori.

Oamenii cred că dragostea există doar între persoane de sexe opuse. Dar nu e așa.

Cînd era în anul al doilea la **Electronică și Telecomunicații** a mers la un casting împreună cu prietena sa și împins de curiozitate s-a prezentat în fața lui **Radu Apostol** c-un monolog dintr-un vis pe care-l avusese cu o seară înainte. „Eram în dus, mi-a sunat telefonul, iar cineva îmi spunea că mor în două minute”. Nestiind dacă să-și sunne mama sau iubita, pentru că n-ar fi avut timp să vorbească cu amîndouă, alege mai bine să-și închidă aragazul. „Și ca o ultimă dorință, cînd mai aveam doar două secunde, decid că vreau să zbor și mă arunc pe geam”.

Își așază cu grijă mîneca puloverului carmin înapoi peste cămașă și se ridică cînd e strigat de băieții aflați după ușile mari din lemn vopsite în verde. În pregătirile care se fac pentru următoarea piesă e nevoie tot de intuiția unui inginer, să vadă care-i treaba cu înregistrările.

Mădălina MORARU

Nu e un sport extrem jurnalismul de război

● interviu cu jurnaliști



„N-am urît nimic mai mult decât jurnaliștii care se lamentează”

Transmitea pentru prima dată din Liban, în 1996, când agitația de pe front a început să-i placă. În 2003, era singurul jurnalist român care informa despre bombardamentele din Bagdad, iar în țară era declarat „Correspondentul anului”. Opt ani mai târziu, era singurul reporter din țară ce transmitea de la Tripoli, când Gaddafi se războia cu rebelii. L-a intervievat pe liderul palestinian, Yasser Arafat, în 2002, iar peste cinci ani avea să se întâlnească cu Ayatollahul Mohammad Fadlallah, liderul spiritual al Hezbollah. În aproape două decenii, Adelin Petrișor și-a dus luptele fie de sub veste anti-qlonț, fie sub amenințări cu pistolul. „Mi-am făcut doar meseria”, îmi spune și chiar crede că este afit de simplu. În 2010 și-a așezat războaiele pe hîrtie, iar amintiri ar mai avea pentru încă o carte. Nu are, însă, timp. A adunat, totuși, imagini și le-a legat în albumul „Coreea de Nord – un lagăr cit o țară” cu care a câștigat premiul „Editorial non-pro” la International Photography Awards, anul trecut. Acum, își duce războaiele cu el. Afit că nu știe cine va flutura steagul alb încă.

O.V.: Cum a fost să trăiești, chiar și pentru cîteva zile, în Coreea de Nord, avînd în vedere că ai crescut pînă la paisprezece ani în comunism?

A.P.: Este înfricoșător. Pe mine m-a speriat foarte tare ideea că așa ar putea arăta România fără 1989. Sînt perfect conștient că sînt probleme și astăzi în țară. Capitalismul nu e un sistem perfect, sînt o groază de oameni îngenunchiați de nevoi. Însă, dacă aș avea de ales între a trăi la Kabul sau în Mogadishu în Somalia și Coreea de Nord, cu siguranță aș alege Kabul sau Mogadishu. Poate că e greu, n-au canalizare, n-au ce mînca, dar ești liber la cap, poți gîndi.

O.V.: Ce știați la vîrsta aceea despre ceea ce se întîmplă în țară?

A.P.: Aveam treisprezece ani și ceva, eram la liceu, în primul an. Am fost dat de mic la școală, de la șase ani. Și știam ce-i aia coadă, știam ce-i aia să nu mîninci ciocolată decît o dată la sărbători. Nu am văzut o băutură carbogazoasă, pe care acum nu o beau pentru că nu

îmi place, dar atunci voiam să beau și nu puteam. Găseam doar cutii pe care oamenii le țineau pe post de port-creion. Știu ce-i aia să ți se oprească lumina la anumite ore și să îți faci temele la lampă sau la luminare. Știu ce-i aia să ai apă caldă o zi da, o zi nu. Mîncare pe cartelă, cozi...am prins asta.

O.V.: Vă amintiți zilele de 23-24 decembrie?

A.P.: Da, îmi amintesc. Eram la Buzău, acasă. Și bunica era să moară, pentru că, Dumnezeu s-o ierte, era surdă. Și s-a dus să își pună sticlele la lapte, la coadă. S-a prins că se trage în momentul în care a căzut tencuiala de la alimentară în capul ei, pentru că trăgeau cu mitraliera de peste drum. Ne aducem aminte de vîntoarea așa-zișilor teroriști.

O.V.: V-a bucurat căderea regimului?

A.P.: Da, m-am bucurat. Pentru că în noaptea aceea am văzut „Omul păianjen” la televizor. Mi s-a părut așa o chestie senzațională, unde noi aveam doar

două ore de program. Pe de altă parte, au fost și lucruri bune. În sensul că, neavînd televizor, neavînd acces la un teatru, la cinematograful mergeam foarte rar – erau foarte multe filme nord coreene extraordinar de tîmpite – în condițiile astea citeai foarte mult. Eu am citit foarte mult în copilărie și în liceu, plecînd de la Cireșarii, trecînd prin Winnetou și ajungînd la Joyce, care mi-a dat probleme, la Sartre.

Imaginea copiilor sfîrtecați n-o s-o lași niciodată, asta o să vină cu tine întotdeauna

O.V.: Aveți o experiență de aproape douăzeci de ani în zonele de război. Cum reușiți să rămîneți echilibrat după ce vă întoarceți din astfel de zone?

A.P.: Moartea face și ea parte din viață și viața, chiar și în România, unde nu e război și foamete, tot e greu de trăit. E dur. Sînt oameni cu studii superioare care nu își găsesc de muncă și nu au cu ce să își hrănească copiii. Haide să fim sinceri. E complicat să reușești într-o meserie, să faci ceva. Și de asta spun că încerc să văd viața și cu bune și cu rele. Normal că mă impresionează un copil care suferă într-o zonă de conflict. Normal că te încarcă negativ cînd vezi o groapă comună sau vezi o baie de sînge undeva. Dar încerci să te echilibrezi, avînd pasiuni frumoase, avînd familie. Îți ții mintea ocupată. Pînă la un punct e ok, depinde și de psihicul fiecărui corespondent de război. Trebuie să încerci măcar să subminezi cît mai mult din energiile negative. Imaginea copiilor sfîrtecați n-o s-o lași niciodată, asta o să vină cu tine întotdeauna, dar mie mi se pare că sînt încă normal și echilibrat. Astfel, cred că funcționează.

O.V.: Care vă e scutul atunci cînd vă aflați într-o zonă de conflict?

A.P.: Dumnezeu... Norocul... Nu există, mai degrabă. Există convențiile de la Geneva potrivit cărora ești civil și ești protejat în zone de război. Iar combatanții trebuie să facă orice să te apere. Dar asta doar pe hîrtie. În teren nu funcționează, dacă stăm să ne uităm la cîte sute de jurnaliști au murit în ultimii patru-cinci ani.

De frică nu trebui să scapi pentru că te ajută să nu depășești limita

O.V.: V-a scos vreodată din necazuri simplul fapt că aveți o cameră cu dumneavoastră?

A.P.: Da, mi s-a întîmplat. De cele mai multe ori însă, te bagă în necazuri. În Egipt, unde eram cu Cătălin Popescu, filmam cu camera ascunsă, pentru că în momentul cînd atrăgeai atenția cu o cameră, îți luai bătaie. Au fost ziaristi care au murit înjunghiați de civilii care nu voiau să fie filmați, susținători ai lui Mubarak. În zilele acelea încercai să nu te îmbraci în blugi, să îți lași barba cît mai mare, deși sîntem albi, era clar că nu sîntem din film. În nebunia aia, o cameră pe umăr ar fi însemnat sinucidere curată. Noi am avut probleme. Ne-au reținut niște civili zicînd că sîntem spioni. Ne-au amenințat cu cuțitul, ne-au amenințat cu pistolul. Că ne omoară da-

că nu le dăm caseta. Camera avea un sistem dublu, și casetă și card. Cătălin le-a dat caseta, dar nu le-a dat și cardul. Așa am avut imagini. Euronews a dat imaginile noastre o zi întreagă, vorbind despre jurnaliști bătuti și bruscăți în Cairo. Nu mai erau alte imagini. Televiziunea de stat din Polonia avea două echipe, iar unul dintre operatori îmi povestea că au avut două camere sparte și un coleg dispărut. L-au găsit ulterior. Noi filmam într-un cartier foarte sărac, unde sînt familii care trăiesc cu un dolar pe săptămînă și, la un moment dat, au venit, ne-au încercuit, au scos cuțite, au zis că sîntem spioni, că translatorul nostru de arabă e spion și lucrează pentru occidentali. Norocul nostru a fost că ne-au luat niște militari care ne-au predat armatei. Au venit și polițiști, au venit oameni care strigau lozinci pro Mubarak, ne-au băgat într-o chichinetă, polițistul a scos pistolul, că ne împușcă dacă nu îi dăm caseta și că dacă avem acreditare să filmăm pe stradă. I-am spus, frate, am trecut camera prin vamă, am pus o scrisoare de garanție, sîntem jurnaliști. Uitați documentele. Nu, că dacă avem documente de la Ministerul Informațiilor. Și i-au spus că, uite cum facem. Eu le am la hotel. Sunăm, vine cineva cu documentele și voi le vedeți. Și am sunat la ambasadă. Ambasadă mi-a dat un vorbitor de arabă. Acesta a vorbit cu polițistul respectiv. Armata nu prea s-a băgat că era ocupată să îi țină la distanță pe aia care voiau să ne spargă capetele că sîntem spioni străini. S-au înțeles unde să se întâlnească și-au plecat spre noi. I-am spus polițistului că a vorbit cu cineva de la ambasadă României, care vine să aducă documentele. Cînd a auzit, s-a albit la față și ne-au aruncat într-un taxi. (rîde) Am sunat pe urmă la ambasadă, le-am zis că sîntem în regulă.

O.V.: Vi s-a întîmplat vreodată să ziceți: asta e, nu mai scap de aici?

A.P.: Ți se întîmplă să te sperii, dar niciodată nu m-am gîndit dacă mai scap sau nu. Nu stau să mă gîndesc la lucrurile astea. Nu ai timp să te gîndești la lucrurile astea. Pentru că nu m-ar ajuta. Crezi că Daniel Pearl s-a gîndit că va fi decapitat după nouă zile, după ce a fost răpit în Pakistan? Nu s-a gîndit. Sînt energii consumate foarte aiurea. Cînd ești într-o situație din asta, frica e bună, că te ține în viață. De frică nu trebuie să scapi pentru că te ajută să nu depășești limita. E un fel de sistem imunitar al organismului. Frica ar putea fi considerată ceelele albe ale jurnalismului.

O.V.: Dar curajul vă ajută?

A.P.: Nu știu. Nu cred că e o meserie doar pentru curajoși. Îți trebuie o oarecare nebulie, probabil. Mi-e greu să vorbesc despre mine din punctul ăsta de vedere.

Nu sînt un soldat trimis la război

O.V.: Cătălin Tolontan spunea că este o dilemă pentru el de ce își riscă jurnaliștii viața pentru a transmite din astfel de zone.

A.P.: Pentru că e o meserie și unii sînt dependenți de lucrurile astea. Nu e un sport extrem jurnalismul de război, dar da o oarecare dependență. Cătălin Tolontan se alintă, pentru că, nu căzușeră bine talibanii, cînd el s-a dus de la Prosport cu un fotoreporter să facă în

Afganistan reportaje despre sporturile naționale. Deci știe foarte bine de ce se duc jurnaliștii. E o meserie ca oricare alta. Și dacă o faci cu plăcere, te duci, nu stai să te gîndești.

O.V.: Nu este nevoie și de un oarecare spirit patriotic?

A.P.: Nu are nici o legătură cu patriotismul. Nu sînt un soldat trimis la război. Sînt destul de activ pe Facebook, pe blog și mă mai felicită oamenii pentru ceea ce fac pentru ei. Și le spun, fraților, eu nu fac nimic pentru noi. Nu direct. Indirect, da. Jurnalistul lucrează pentru oameni. Însă, eu lucrez pentru că îmi place, din asta trăiesc. Nu văd munca mea ca pe o chestie în folosul societății. A, cînd particip cu nevastă-mea la diverse programe caritabile sau cînd încerc să ajut pe unde pot, cînd pot, asta e altceva. O fac pentru că sînt om, pentru că alții mi-au dat mie și eu trebuie să le dau altora. Dar meseria mea o fac pentru mine. N-am urît nimic mai mult decît jurnaliștii care se lamentează și care vorbesc despre cît de greu le e lor. Nu te ține nimeni legat să faci asta. Am văzut corespondenți transmitînd de la diverse calamități vorbind despre cît de greu le e lor să trăiască acolo. Prietene, nu te-a trimis nimeni ca să spui cît de greu e pentru tine, spune cît de greu e pentru oamenii aia loviți de tragedie.

O.V.: Spuneți că nu e vorba de

Coreea de Nord – un lagăr cit o țară

Opinia Veche: În albumul „Coreea de Nord – un lagăr cit o țară”, mai toate pozele surprind oameni serioși, îmbrăcați în haine închise, monotone. Apar și femei îmbrăcate în costume tradiționale foarte colorate, dar cu fete la fel de serioase. Ați văzut zîmbete în Coreea de Nord?

A.P.: Da, am văzut oameni zîmbind, dar zîmbind în fața camerei. E o țară complet cenușie, indiferent în ce culori ai zugrăvit blocurile. Căci sînt unele albastre, numai din sticlă, cu lumini. Arată noaptea ca-n Las Vegas. Au cincizeci-șaizeci de etaje, dar sînt nelocuite. Ei zic că-s nelocuite pentru că abia le-au terminat, însă se pare că e o practică să facă lucrurile doar pentru show-of, doar pentru a impresiona



Război, dar dă o oarecare dependență

Postul Adelin Petrișor

spirit patriotic, dar totuși aveți mereu cu dvs. un tricolor atunci când sunteți plecat.

A.P.: Asta e altceva. Îmi place că sînt român. Niciodată nu am considerat asta o rușine sau un handicap. Am fotograffii cu steagul peste tot. Îl am în geanta foto tot timpul, dar nu o fac din patriotism. Eu cred că țara e mulțumită de mine, ca cetățean, atît timp cît îmi fac meseria ok. Dar eu o fac, în primul rînd, pentru mine. Nu sînt **Mihai Viteazul**. Sînt un om care pleacă să facă treabă. Pe urmă, normal că sînt mulțumit să văd că multă lume se uită. Dar cred că ar fi o ipocrizie să spună jurnaliștii că lucrează pentru oameni.

O.V.: V-a fost greu să vă integrați printre jurnaliștii străini, veniți de la BBC, de la CNN?

A.P.: Dar nu trebuie să te integrezi. E greu, normal. Una e să fii reprezentantul CNN-ului și să încerci să-i iei un interviu lui **Mubarak** și alta să reprezinti o televiziune dintr-o țară mică. Dar cred în steaua norocoasă a fiecăruia. Niciodată nu m-am simțit complexat de asta. Cînd am făcut interviul cu **Yasser Arafat**, am fost a treia televiziune din lume care a intrat la el, după CNN și **Associated Press**. Eu eram și cameramanul atunci. Iar în momentele tensionate există solidaritate între jurnaliști. Nu prea mai există timp de teatru social, de convenții. Nu

poți să nu ajuti pe cineva cînd știi că are nevoie. Dacă poți să ajuti, o faci. E vorba de umanitate, până la urmă.

O.V.: Mai contează, în cazul acesta, să ai exclusivitate?

A.P.: S-a cam perimat termenul acesta, mai ales în **România**. Dar, cred că niciodată unul de la **BBC** nu va fi îngrijorat că unul de la **TVR** sau **Pro TV** îi va fura o exclusivitate. Hai să nu ne îmbătăm cu apă de ploaie. Noi trimitem un operator și un reporter, adică doi oameni, în cel mai fericit caz. Iar ei au echipe de zeci de oameni. Plus că plătesc cei mai buni jurnaliști locali, au cele mai bune surse. Dacă va exista vreodată competiție, există între rețelele mari de presă. Niciodată tu, o **Lapona Enigel**, n-o să te poți lupta cu CNN sau BBC. Dar, din cînd în cînd, poți să fii și tu lîngă ei, ceea ce deja e un lucru important.

O.V.: Deseori trebuie să așteptați foarte mult timp înainte de a pleca „pe teren”. Plecați cu anumite așteptări?

A.P.: Vrei să știi multe, e clar că ești subiectiv. Cred că doar **Dumnezeu** se poate detașa de propria-i ființă și să gîndească obiectiv. Oamenii nu pot face asta. Unii sînt subiectivi la extrem. Alții încearcă să fie cît de obiectivi posibil. Dar subiectiv ești oricum pentru că ești tributar propriului background, propriilor cunoștințe. Dar cînd pleci ca jurnalist

acolo, în orice loc, încerci să pleci echilibrat. Bun, și eu auzisem o groază de trăsnaî despre **Coreea de Nord**, dar idealul meu nu a fost să mă duc și să arăt că așa e, ci am vrut să văd cum e. Bineînțeles că părerea mea ar putea diferi de părerea altuia, gradual. Există nuanțe. Unul a citi mai mult, altul mai puțin. Unul are IQ-ul mai mare, altul mai mic. Sîntem subiectivi, dar apreciez jurnaliștii care măcar încearcă să fie obiectivi. Însă, nu știu cum ai putea să faci ca lucrurile să ți se pară ok acolo. Nu sînt un judecător și nu spun că e bine sau e rău în **Coreea de Nord**, dar pot să spun dacă lucrurile pe care le-am văzut m-au înfiorat sau nu.

Dacă n-aș fi optimist, n-aș mai fi jurnalist

O.V.: V-a descurajat vreodată faptul că mereu trebuie să faceți rost de sponsorizare pentru a putea pleca să faceți un material?

A.P.: Nu e atît de complicat. Face parte, oarecum, din fișa postului. Nu lucrăm cu niște rețele care să își permită să aibă niște corespondenți internaționali și reguli interne de genul: reporterul, corespondentul, nu călătorește decît cu *business class*. Lucrăm la niște televiziuni mici, mari în țara noastră, dar mici dacă ne raportăm la ce există în lume. Eu am povestit în carte că mi se pare interesant, că sînt tot războaiele mele. De multe ori, un refuz te motivează. Găsești argumente și mai bune. Sefii refuză cele mai multe dintre subiecte și asta te ajută pe tine, de cele mai multe ori, să găsești subiectele cu adevărat relevante și importante. E o chestie, iarăși, asumată. Nu o văd în tragic.

O.V.: Dacă lupta pentru sponsorizare poate fi motivantă, cum rămîne cu atitudinea din redacție, unde, așa cum spuneți într-un interviu, de multe ori sunteți văzut ca o „povară” pentru că nu faceți materiale zilnice?

A.P.: Nu e o atitudine fătîșă. Sînt unii, nu sînt toți. În toate redacțiile în care am lucrat – și am lucrat în redacții foarte mari, la **TVR**, la **Antenă**, la **Realitatea** – sînt oameni care comentează și ce poți să le faci? E dreptul lor să comenteze. Nimeni nu ți-o spune în față, dar toți sînt supărați. Dom'le, uite, ăsta are salariu mai mare ca nu știu cine. De ce trebuie să aibă salariu mai mare? Ce aș putea face eu? Nu mă interesează. Niciodată nu m-am dus la un șef să cer o mărire de salariu doar pentru că altul avea un salariu mai mare. Mereu mi-am negociat salariul în baza celor făcute, nicidecum în baza celor făcute de alții. Mi se pare o tîmpenie. E o chestie de care, probabil, vom scăpa peste mulți ani. E o chestie care vine din comunism, care funcționează în **Coreea de Nord** și a funcționat în **România** pînă în '89. Sîntem ingineri, sîntem toți plătiți la fel. Avem zece ani vechime, sîntem toți plătiți la fel. Nu, în capitalism nu sîntem toți plătiți la fel. Eu întotdeauna am trăit pe propria-mi piele lucrurile astea. Nici o chestie bună nu vine fără o chestie rea. Adică, plătești un preț pentru orice lucru pe care îl faci.

O.V.: Cum ați plătit pînă acum?

A.P.: Să zicem că am fost internat în spital de nenumărate ori cînd alții nu aveau nici măcar răceală. Că m-am întors din **Irak** cu o hepatită C cu care m-am



„Nu poți așa, în 23 de ani, să treci de la totalitarism la capitalism și să fii Germania”

luptat un an de zile. Că am plecat la filmare și m-am întors cu avionul pentru că aveam mîna stîngă făcută praf, de era gata să mi-o taie. Am acum o placă cu 17 șuruburi de titan în mîna. Deci, sînt lucruri pe care le plătești. Vin la pachet, nu există doar icre negre.

Dacă TVR-ul e politizat, e politizat taman prin lege.

O.V.: Într-un interviu, acum doi ani, spuneți că sunteți optimist în privința situației presei din România. Mai sunteți optimist?

A.P.: Dacă n-aș fi optimist, n-aș mai fi jurnalist. E complicat, pentru că presa e din ce în ce mai tabloidizată. Știrile externe sînt difuzate foarte rar. Uneori doar atunci cînd se întîmplă lucruri foarte grave, cînd **Japonia** e măturată de tsunami, lovită de cutremur și de o catastrofă nucleară. În rest, dacă vrei să faci meseria asta, lucrezi în mediul ăsta și încerci să-l faci mai bun, făcîndu-ți treaba. Dacă vrei doar să te lamentezi, un lucru destul de des întîlnit în societatea noastră, poți să stai să te lamentezi și să nu realizezi nimic. Eu văd și partea neagră a paharului. Văd și titlurile senzationaliste de la diverse televiziuni. Văd și știrile de trei lei despre **Irinel Columbeanu** la posturi care ar trebui să fie de știri. Dar le iau ca atare și îmi văd de treaba mea. Ce să fac acum? Sînt perioade trecătoare în dezvoltarea fiecărei societăți, le parcurgem și noi. Nu poți așa, în 23 de ani, să treci de la totalitarism la capitalism și să fii **Germania**.

O.V.: Să fie actuala situație din TVR, disponibilizările care s-au făcut, un pas către o presă mai bună?

A.P.: Nu știu. **TVR-ul** va performa în momentul în care politicienii vor fi de acord să schimbe legea de funcționare, care, după părerea mea, e o mizerie. Dacă **TVR-ul** e politizat, e politizat taman prin lege. Cît timp nu se va schimba legea, nu cred că se vor schimba multe lucruri. E o societate comercială care are 150 de milioane datorii. Dacă stăm să ne gîndim la dobînzii și la pierderi, ne iese părul prin bască. E foarte complicat. Dar mă distrează ipocrizia politicienilor de toate culorile. În momentul în care sînt în opoziție te-ar ajuta atît de tare să schimbi legea, să schimbi

statutul **TVR-ului**, iar cînd ajung la putere uită instantaneu despre ce clamau cînd erau în opoziție. Și asta au făcut-o absolut toate partidele care s-au perindat la putere în **România** și o vor face și de aici încolo, dovadă că legea este încă în vigoare.

O.V.: La ce vă gîndiți atunci cînd vă suiți în avion, lăsînd în urmă o țară aflată în război?

A.P.: Mă gîndesc că am să mă întorc acasă. Mi-e dor de fiică-mea, de **Maria**. Mi-e dor să stau să beau o cafea, să fumez o țigară liniștit și să mă uit la oamenii care trec pe stradă.

O.V.: Cum ați învățat să vă bucurați de lucrurile mărunte?

A.P.: Prima oară cînd am învățat să mă bucur de lucrurile mărunte a fost în 2000 cînd am avut un accident urît de mașină. Veneam la **Iasi**, am plecat destul de tîrziu, goneam. La **Roman**, noi aveam viteză, un tip nu s-a asigurat și a întors pe linia dublă continuă. Am făcut accident. Eu mi-am spulberat humerusul stîng. Am ajuns în spital, m-au operat. Operația a durat vreo opt ore, eram sub anestezie totală. Am stat săptămîni bune la reanimare și îmi doream foarte tare să ies din spital, să stau să beau o cafea și să mă uit la oameni. Atunci am realizat că în goana asta – dimineata transmiteam de la primărie, unde **Băsescu** alunga tarabagii și seara transmiteam de la **Moscova**, de la teatrul care era luat cu asalt de teroriști – nu mai apucam să mă bucur de diverse lucruri din astea mici. Ei, în momentul în care viața m-a făcut să stau pe bară cîteva luni bune și să trec pe lîngă niște momente foarte na-soale, tînjeam mult după lucrurile astea și mi-am dat seama că sînt foarte importante.

O.V.: Cu cine vă mai duceți războaiele acum?

A.P.: Cu mine în primul rînd, pentru că cel mai complicat război pe care îl ai e ăla cu tine însuți. Nu întotdeauna ai chef să faci lucruri, nu întotdeauna ți-e bine să stai trei săptămîni în **Afganistan**, să dormi pe un pat de campanie, sau cum mi s-a întîmplat în **Irak**, să dorm pe vesta anti-glont, afară pe pietre. Dar, te gîndești ce vrei să faci și atunci faci. De asta spuneam, cel mai important război pe care îl am e cu mine.

Alexandra FILIP

de Nord e o țară cu ni depersonalizați

puținii occidentali care ajung pe acolo. E o țară cu oameni, în mare parte, depersonalizați. În **Coreea de Nord** e complicat să te duci să-ți vizitezi rudele fără să ai aprobare. Nu poți să mergi dintr-un oraș în altul liber. Sînt îmbrăcați în costumele lor alea colorate, dar sînt serioși, pentru că dacă facem apel la memorie și ne aducem aminte de ce s-a întîmplat pînă în 1989, chiar dacă am trăit sa nu, oamenii sînt aduși la astfel de manifestații cu zece-douăsprezece ore înainte. În multe din fotografii se văd foarte multe capete și dacă te uiți cu atenție o să veдеți oameni care dorm în picioare.

O.V.: Cum ați reușit să relaționați cu oamenii din postura de jurnalist?



A.P.: Cumplit. Ca ziarist străin nu poți să faci nimic fără un ghid. Ai o banderolă albastră pe mîna care certifică faptul că ești corespondent străin și oamenii care te văd pe stradă te ocolesc cînd văd banderola. E interzis să ai legături cu străinii în **Coreea de Nord**. Poți să ajungi în lagăr pentru că i-ai răspuns unuia la o întrebare de genul: unde e poșta? Până și puținii turiști care ajung acolo sînt escortați și nu se duc ei unde vor, se duc unde trebuie. Nimeni nu se plimbă. Cred că e țara în care nu te pierzi niciodată, din punctul ăsta de vedere. E extrem de sigură. Nu-mi imaginez de ce ar vrea cineva să trăiască acolo. Eu cred că sînt doar teribiliști sau cu IQ de 45. Că îi auzi cu lucruri de genul: dom'le, faceți propagandă americană. Nu fac propagandă, eu încă sper că oamenii ăștia sînt niște oameni nebăgați în seamă și care vor atenție. Pentru că, eu tare călduros le recomand să se ducă în **Coreea de Nord** și să trăiască acolo. **Phenianul** i-ar primi cu brațele deschise. Un cetățean **UE** care cere azil în **Coreea de Nord** ar fi senzational pentru ei. Să se ducă și să ne lase. Să aibă grijă însă, că e doar un bilet pentru dus, nu există și întors. Cam asta e tristetea. Încă o dată, sînt conștient că regimul din **România** nu e perfect, că ce se întîmplă în **State** e departe de perfecțiune, ce se întîmplă în **UE** e departe de perfecțiune. Dar ca să ajungi o legumă depersonalizată, un om speriat că ajungi în lagăr pentru faptul că ai ridicat ochii la un străin...

Roți crăpate de tren și benzină lungită

Rătăciții-n lume și ultimele drumuri

● pare trecut de 50 de ani, dar nu neîngrijit, și își șterge lacrimile cu pălăria în timp ce ne vorbește ● se vede din felul în care rostește și mai ales din cum bea că nu mai are încotro să se îndrepte ● vrea să-mi mulțumească că l-am ascultat și scoate din sacoșă jumătate de pâine și-o bucată de parizer din care taie două felii groase

De multe ori pe drum am întâlnit oameni sfârșiți, oameni care nu mai au pentru ce trăi și pe care trenul sau mașina îi poartă precum bătrânii cără coșciugul recentului răposat pe ultimul drum. Pentru că asta fac, merg din loc în loc căutând un rost pe care nici ei nu știu dacă mai vor să-l găsească. Unii vor să-și spună poveștile, să te facă să asculți, alții doar să împartă o sticlă ca să mai compenseze pentru afitea pe care le-au golit singuri. Și odată cu sticlele își mai golesc și ei din tristeți, pînă adorm lîngă tine, se trezesc și o iau de la capăt: alt drum, alte băuturi împărțite cu alți necunoscuți și aceleași tristeți.

Ultimul drum – 30 de lei

Intră plîngînd în compartiment și spune „aveți ocazia să faceți o mare faptă”. Trăgîndu-și vocea și nasul ne zice că are nevoie de bani să ajungă acasă, la **Iasi**, că a vorbit cu nașul și-l dă jos la următoarea. Am crezut, cum ar crede oricine, că e doar un alt boschetar cu o poveste. Pare trecut de 50 de ani, dar nu neîngrijit, și își șterge lacrimile cu pălăria în timp ce ne vorbește. Îi spun din reflex că n-avem dar **Claudiu**, mai milostiv decît mine, îl poartă să se așeze și să ne povestească ce s-a întîmplat.

Nu apucă să ne spună prea multe și trece nașul, ciocănește amenințător în geamul compartimentului și omul nostru se ridică și pleacă să vorbească cu el. **Claudiu** mă roagă să-l împrumut cu niște bani și, mai mult de dragul lui, îi dau 30 de lei, cît avea nevoie să-i dea nașului să nu-l dea jos pînă la **Iasi**. Se întoarce, primește banii și începe să ne povestească. E instalator și electrician, se ocupă cu asta de vreo 20 de ani și știe să facă mai de toate printr-o casă, mai puțin s-o construiască. Deși, dacă l-ai lăsa,

probabil ar face și asta. „Ultima lucrare mare a fost cînd am stat trei zile într-o vilă mare, cu două etaje, și-am făcut-o pe toată cu încă doi mesteri, oameni buni, de-ai mei”, și începe să ne înșire tehnici și materiale folosite pe care oricum n-aveam să le reținem. Însă lumea i-a fost dărimată între timp, cînd a aflat că băiatul pe care l-a crescut 19 ani de fapt nu-i al lui, ci al proprietarului apartamentului în care-i locuia nevasta cît el era plecat în **Italia**, cu munca. Cînd a încercat să-l confrunte pe băiat el știa deja toată povestea și i-a spus că nu-l mai vrea ca tată.

În urma divorțului n-a rămas cu prea multe și-acum umblă hoinar prin țară, din cînd în cînd mai prinde cîte o lucrare pe care numai el știe cum o termină. Căci de cînd s-au întîmplat toate nici nu mai lucrează la fel de bine. Îi place ce face, dar ceva în el nu-l mai lasă să fie om. Nu ne spune asta, dar parcă ar vrea să moară, că oricum aici nu mai are mare lucru de făcut.

După ultima lucrare, la **Năvodari**, și-a bătut toți banii de supărare și-acum speră să mai găsească ceva din fosta casă a părinților, undeva pe

lîngă **Iasi**, măcar o carcasă pe care s-o umple cu golul lui. Dacă nu, ori s-o arunca în alt tren, ori sub el.

În coniac

Mă întrebă dacă e liber locul din fața mea și se așează. Poartă o cămașă albastră și ochelari de soare cu ramă groasă. E aproape tînăr, vreo 30 și ceva de ani, și miroase a parfum și în curînd a alcool. Eu am un PET de bere, el o sticlă de coniac ieftin, **Cava d'Oro**. Începem să le pasăm de la unul la altul și îmi spune că-l cheamă **Florin**. „Sînt țigan, dar nu ca țiganii cum îi știe lumea. Îmi place munca, nu fur, n-am furat niciodată, dar m-a pus păcatul să mă îndrăgostesc de-o româncă și de acolo mi se trag toate păcatele”.

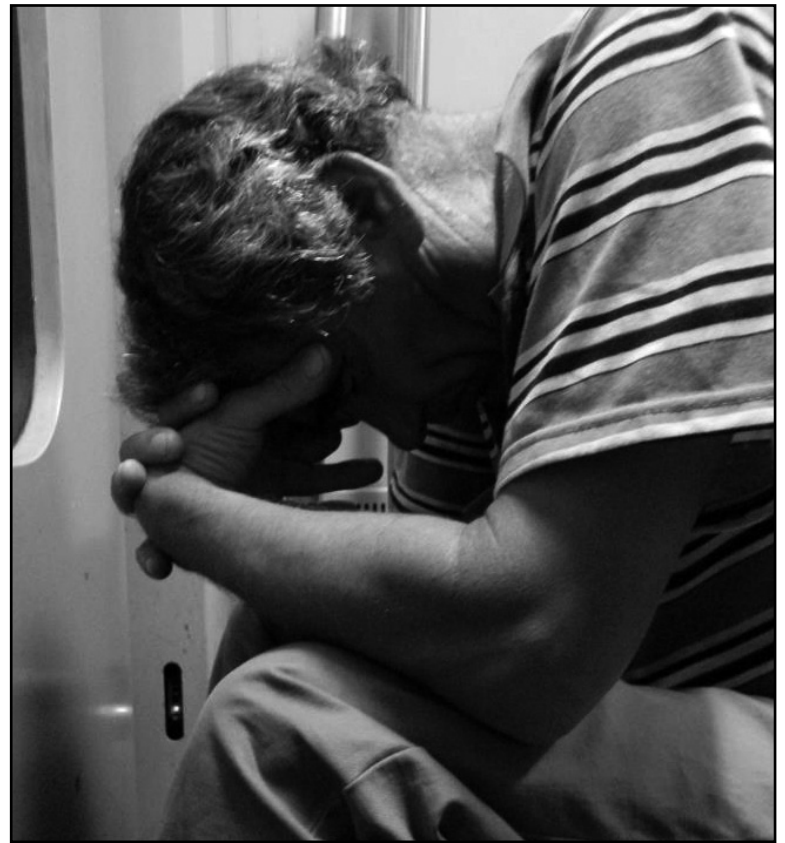
S-a căsătorit mai mult pe-ascuns cu **Ana** și vreun an și ceva au locuit împreună, însă părinții ei n-au fost niciodată de-acord cu treaba și le-au făcut numai zile amare, pînă au reușit s-o convingă pe fată să-l lase pe **Florin**, adică acum cîteva zile. Acasă la ea nu mai are cum să se întoarcă și nici la ai lui, care i-au întors spatele demult. Între timp trenul oprește în **Făurei**, unde se schimbă locomotiva, și **Florin** coboară să mai cumpere o sticlă de bere.

Deși drama lui nu pare lucru prea mare, se vede din felul în care vorbește și mai ales din cum bea că nu mai are încotro să se îndrepte; că, deși e tînăr, a înlocuit „o viață-ntregă înainte” cu cîteva vieti pe care le-a lăsat în urmă și sticlele care-i tîn de urît. Adoarme, în scurt timp adorm și eu ne trezim abia aproape de **Iasi**. Coborîm și **Florin** rămîne în gară, cu speranța că nu și-o va face casă.

Călare pe măgar

Vasile a fost „sofer de radio și televiziune” timp de 29 de ani pe vremea comunismului. Mi-o spune iar și iar, ca betivii a căror bandă se șterge după fiecare frază. Îmi povestește cum îl trimitea partidul de la **Iasi** cu echipa de filmare prin toată **Moldova**, „de sus, din nord, de la Darabani, de lîngă Sofia Vicoveanca pînă jos în Bacău și Tecuci”. Încearcă să-mi spună de ce nu vrea să iasă la pensie dar nu reușește, probabil nici el nu știe prea bine, și mai trage-o gură din sticla de plastic de **Frutti Fresh** din care vine miros de tescovină. Trăiește de pe-o zi pe alta, din tren în tren, în haine și suflet pline de praf. Controlorii îl alungă, mai să nu-l bată, că le murdărește scaunele, și ceilalți pasageri se uită scurt la el, după care se fac că nu l-au văzut. „Am lucrat destul cît să-mi dea ceva pensie”, mai încearcă o dată să-mi explice, dar se pierde iar în alte gînduri.

L-a lăsat nevasta de curînd și acum s-a întors în **Moldova**, locul unde s-a născut. „Am fost golan, am iubit-o, da' tot golan am fost. Toată viața am umblat după femei și n-am iertat nici una. Asta e, dacă am fost gagicar, acum la bătrînețe sînt singur”, spune **Vasile**. Acum e în drum spre **Tecuci**,



Încă nouă ore pînă la următorul tren

„unde-i vinul mai bun”, după cum spune, unde-l așteaptă o bucată de pămînt și-o casă în paragină, atît. Aproape de **Vaslui** se termină țuica și vrea să coboare să cumpere o sticlă de bere, dar piciorul nu-l lasă. Și l-a rupt din cauza unui „măgar năzdrăvan” acum cîteva ani; „și eu am fost nebun să mă urc pe el”, și se gîndește acum că „n-oi pierde eu trenul pentru o bere, mai beau niște țuică”, și mai scoate o sticlă de **Frutti Fresh** de care parcă acum și-a adus aminte din sacoșă de plastic.

Vrea să-mi mulțumească că l-am



ascultat atîta drum și mai scoate din sacoșă jumătate de pâine și-o bucată de parizer din care taie două felii groase, cît un deget, din care-mi face un senșiv. Mai combină niște idei, „am fost la vînătoare cu Ceaușescu”, „dormeam la un hotel al Partidului cînd m-au sunat și m-au trimis cu Franz la o filmare în Focșani” și „eu semăn cu Ionuț Dolănescu, cînd îl văd că se uită așa în zare parcă mă văd pe mine” și adoarme. Îl trezesc cu greu aproape de **Tecuci** și-l ajut să coboare, schiopătînd, din tren. Rămîne cu țuica, sacoșă cu pâine și parizer și căciula căpușită cu praf.

Mașina din scînduri

Borya oprește și mă ia din lătratul cîinilor de la ieșirea din **Ungheni**. E noapte și stau singur cuc de vreo oră, de nici nu știu care singurătate l-a făcut să frîneze camioneta, a mea sau a lui. El vorbește rusă, eu română, și ne înțelegem printr-o combinație de semne și cuvinte care sună aproape la fel. Norocul meu e că merge la **Chișinău** și **Strășeniul**, unde trebuie să ajung, e undeva în drum. Fumează țigări cu filtru roșu, din cînd în cînd mai sparge seminte ale căror coajă o aruncă pe jos, undeva între noi și conduce cu maxim o mină cu care se sprijină obosit de volan.

Între melodii mai vorbește cu mine, chiar dacă știe că nu înțeleg nimic, dar după ton se plînge de diverse și înjură. Asta se întîmplă rar oricum, în trei ore mai mult de 200 de cuvinte n-au fost rostite. Ascultă o muzică tristă, balade rusești care-i tîn de urît sute de kilometri și care acoperă zdrăgănitul fiarelor vechi pe care le cară în spate.

Mașina e la fel de bătrînă ca el; galbenă, prăfuită și abia se mai ține să nu se dezmembreze în zeci de bucăți de metal, carton, plastic și cauciuc. Sînt ca unul, el și mașina, ca un alchimist care a uitat să mai iasă din laborator și fără de care n-ar putea trăi. Scaunul din dreapta, cel pe care stau, e de fapt o jumătate de scîndură acoperită cu o cîrpă și centura de siguranță care n-are unde intra e acolo doar de formă. Adorm tînuindu-mă de ea, în caz de ceva.

Intrăm în **Strășeni**, ne înțelegem asupra cuvîntului „centrum” și încearcă să mă ducă cît mai aproape de locul unde ar trebui să cobor. Îi dau 19 lei moldovenești, vreo cinci de-ai noștri, prea puțin pentru cei aproape 300 de kilometri, cît am mers, dar nu pare să-l deranjeze, nici să-i pese. Măcar a fost cineva acolo lîngă el, tînuindu-se de centura aia ruptă de siguranță, ascultîndu-i vorbele, muzica și huruitul motorului.

Ioan STOLERU



Vasile și viața din sacoșă

Dascălii celor patru simțuri

Copiii care văd cu buricele degetelor

Liceul „Moldova” din Tîrgu Frumos are elevi la fel de isteți ca toate celelalte licee din țară. Doar că aceștia sînt mai speciali, ei scriu găurind foile în coduri înțelese doar de mîinile celor ce au învățat alfabetul Braille și care citesc cărți ascultîndu-le. Pe copiii ce și-au pierdut vederea profesorii îi țin mereu de mîna ca, după ani, să-i lase să meargă singuri, ducînd în port și în gînd ceea ce au învățat de la dascălii lor. La Tîrgu Frumos copiii studiază, se relaxează și învață cum să perceapă lumea care-i înconjoară dar pe care însă n-au văzut-o nicio dată.

Fiecare pas făcut de mine tremură a nesiguranță, pentru că am fost de acord să-mi leg ochii cu propria-mi eșarfă și să-l urmez pe **Andrei Dănilă**, profesorul de engleză și ghidul meu de astăzi. Acesta nici măcar nu m-a întrebat dacă sînt de acord sau nu să mă supun unui asemenea experiment, dîndu-mi de înțeles că musafirii școlii trebuie să treacă de partea cealaltă a ochiului, partea în care lumină, culori și imagini nu există. Îndată ce-mi acopăr ochii, **Andrei** mă apucă de mîna și încearcă să mă ghideze. „Cum te simți? Îți place? Cam brutal, nu?”. „Da”, îi mormăi eu, simțindu-mă ca

- **Andrei Dănilă** a lucrat doar la acea școală de cînd s-a decis să devină profesor
- părinții lui **Cristi** au fost lipsiți de drepturi asupra lui pentru că îl schingiuiau

un copil înghiontit cu brutalitate. „Ei, exact așa nu faci cu un nevăzător, nu pui mîna pe el, se simte incomod, se simte tîrît de tine”, îmi explică profesorul. Dacă dorești să fii un punct de sprijin pentru un nevăzător îi oferi cotul, iar acesta, ridicînd brațul la nouăzeci de grade, se ține cu dosul palmei de tine. „E o chestie de încredere”. Urmez instrucțiunile și, cu fiecare pas făcut în plus, mersul meu devine mai sigur, fără ca să mă mai clatin din cauza fricii.

„Okay, teacher”

Îl urmez pe **Andrei** pas cu pas, pînă la ultimul nivel în sala în care îl așteaptă clasa a XII-a. Urcînd scările, pierd număratoarea nivel după cel de-al doilea, „din cauza faptului că sîntem așezați între două străzi și nu avem cum să ne extindem decît în înălțime”, îmi explică **Andrei**, mai tîrziu, gîfîind. Într-adevăr, înainte să intru în școala cu pereții proaspăt vopșiți, ca să pot cuprinde clădirea cu privirea încă din stradă, am fost nevoită să-mi lungesc gîtul și să-mi adaptez ochii la lumina cerului încetșos. **Andrei Dănilă** este un profesor tipic, trecut de treizeci de ani, îmbrăcat simplu, dar îngrijit. E slab și are o față lunguiată, ochii căprui deschiși, aproape de un verde mai sters și înarmat cu un simț bun al umorului. Îmi spune într-o voce calmă și joasă că e aici de cînd a hotărît să se facă profesor.

Ora a început și „teacher”, după cum îi spun elevii săi, mă prezintă băieților, deoarece clasa a XII-a este „în exclusivitate o clasă de băieți”. După ce **Andrei** le spune că eu voi asista la lecție din ultimul rînd, se aude un „okay” permisiv, din pieptul unui băiat ascuns în partea cealaltă a sălii. Cu acceptul primit, profesorul alege un text, și, printr-un program special, îl traduce în alfabetul **Braille** ca mai apoi să-l printeze. Imprimanta lucrează zgomotos, de parcă mai multe chitanțiere ar cînta la unison, ca într-o simfonie, la care **Andrei** ne doarește ironic „audite plăcută”. Foile ce ies, în loc să fie pătate cu cerneală, sînt găurite, ca și cum un copil, care

a găsit un ac și o foaie, s-ar fi jucat cu ele în fața noastră. Doar că acestea sînt aranjate linear, formînd simboluri din combinații a cîte trei găuri, pe orizontală, verticală sau oblic.

Copii la figurat

La fiecare masă stau suspendate cîte o pereche de căști cu microfon și o mașină de scris. Ne punem cu toții căștile. „E important pentru ei să se audă ca să învețe mai bine”, îmi spune „teacher”, după care face un test pentru a verifica dacă microfoanele funcționează. **Andrei** citește textul cu un accent perfect în engleză, iar **Silviu**, care își așteaptă rîndul, netezește foaia rapid și minuțios, de la stînga la dreapta, rînd cu rînd, urmărind astfel textul. Băiatul cu părul șaten spre blond, care scapă cîte un zîmbet timid, e total nevăzător, iar, de emoții, citește textul întrerupt și pe silabe, încurcînd cuvintele. „Silviu, ce ai dragă?” îl întreabă **Andrei** dulceag, schimonosindu-se șîșit. După aceea, revenind la timbrul său normal, se întoarce spre mine și-mi zice că „are emoții, de altfel e un copil foarte inteligent, le pun niște dialoguri să asculte și după aia să răspundă la întrebări, e încă un fel de exercițiu pe care îl practicăm și e foarte important pentru ei. Fiind nevăzători ascultarea e o metodă de bază pentru învățare”. **Andrei** îmi povestește că, pentru a-i ajuta să înțeleagă mai bine ce greșeli fac, îi înregistrează citind și apoi îi pune să se asculte singuri.

Înainte ca lecția să ia sfîrșit, profesorul le spune că sînt liberi, pentru că urmează să vizităm și alte săli. Astfel ajungem în clasa de geografie, unde așteaptă **Ion Hacıu**, învățătorul îmbrăcat într-o cămașă și o pereche de blugi care se așază perfect pe el. Pe o voce mieroasă, îmi prezintă cu mîndrie locul său de muncă cu hărți în relief și cu inscripții **Braille**, cu un glob care „e din anii '70”, aproape de-o seamă cu școala, și un aparat cu ecran sub care o cameră video mărește textul sau imaginea din manual. Poate păstra imaginea originală sau s-o contrasteze făcînd ca literele deja galben-neon să apară pe fundal albastru-indigo. „Îmi prinde foarte bine la hărțile tematice, pe care le am doar în manuale și sînt mici pentru copii”, îmi spune **Ion**. „Mai avem unul din asta și la igienă, să-și poată vedea copiii degetele cînd vor să-și taie unghiile”, îl completează **Andrei** punîndu-și propria mîna sub ochiul camerei.

Practicarea cursurilor de „igienă” și „gastro” a fost adusă aici în școală datorită inițiativei și proiectelor realizate de voluntara **Jennifer Brooks**. Ea a ajuns cu patru ani în urmă în **România**, din propria inițiativă, prin **Corpul Păcii**, organizația care a fost înființată încă în 1961 în **SUA** „pentru a promova pacea mondială și prietenia între popoare”. Voluntara cu părul lung, blond și lucios lăsat pe spate, mică de statură și cu fața senină stă de trei ani în **Tîrgu Frumos**. În urmă cu puțin timp, contractul ei a expirat și va pleca înapoi, în **Florida**, dar de data aceasta împreună cu **An-**



*Cristi, în hanoracul gri, dojenit de Andrei
că a adormit cu capul pe bancă*

drei, care, revoltat și dezamăgit, îmi spune că pleacă pentru că-i „ajunge, nu mai aștept, trebuie să-mi văd și eu de o viață normală”.

Mîini în mîini

Cele două realizări „copiii lui Jennifer”, după cum evidențiază **Andrei** pronunțînd apăsător și rar, sînt ceea ce lasă ei în urma sa. Clasa de „gastro” arată „exact ca o bucătărie”, doar că, lîngă fiecare mîner e o inscripție cu litere mari și încă una tradusă în **Braille** care menționează ce conține în sertarul dat. Iar tacîmurile, prizele și butoanele de la aragaz sînt însemnate cu o bandă adezivă de un portocaliu-neon, creînd contrast pentru cei care încă mai au „resturi de vedere”, cei care văd măcar puțin. Aceleași contraste sînt folosite și în sala de igienă, în care miroase a haine spălate proaspăt. Aceste discipline îi ajută pe copii să învețe să gătească, să se bărbierească, să-și facă manichiura, să se tundă și să se coafeze. „Noi vrem ca aceste cursuri de igienă și de gastro să fie introduse obligatoriu în celelalte șase școli din țară. Produsele pentru prepararea bucatelor le primim de la un restaurant cu care am încheiat un contract de sponsorizare pentru cinci ani, iar pentru igienă fiecare a adus ce a putut”, îmi spune **Andrei**.

Jennifer povestește entuziasmată, gesticulînd, că este „foarte important să-i înveți lucrurile care nouă ni se par obișnuite, pentru că noi le-am învățat automat, cu ajutorul văzului. Iar în cazul lor, trebuie să iei mîinele lor în mîinele tale și, mișcare cu mișcare, să le demonstrezi cum se curăță un cartof. Odată, unul din elevi a făcut o pizza, iar cînd aceasta era gata mi-a spus bucuroș «am reușit!». Era atît de mirat că a făcut ceva pentru el, și nu contează cum arată pizza aia”. Iar în acest timp, de undeva se aude muzică, la care femeia îmi zice că „a sunat pentru recreație” și, privindu-mi fața mirată, mai adaugă „e mai plăcut să auzi o melodie, decît un sunet enervant, nu?”, și rîde.

„Din greșeală”

Într-un final, **Andrei** decide să-mi facă cunoștință cu clasa sa. Iar, între etaje, pe scări, îmi povestește cu o jumătate de voce despre **Cristi**, care e total nevăzător dar „foarte curajos. Nu demult alerga prin curte și s-a izbit cu fața într-o țevă, dar n-are treabă, e bravo!”, îl laudă **Andrei**. În clasă îl găsim pe **Cristi** dormind cu capul pe brațele așezate pe bancă. Are 18 ani, e brunet, cu fruntea bombată și nasul lat. Părinții săi au fost

lipsiți de drepturi asupra lui pentru că îl schingiuiau; pînă și urechile i-au rămas mutilate, fiind tăiate pe la margini, de parcă ar fi mușcate de vreo boală. „Cristi, tu de ce bei multă cafea înainte de somn și dormi la ore?”, îl întreabă **Andrei**, iar băiatul zîmbește timid bolmojind ceva somnoros. Cînd este din nou întrebat de ce doarme la ore, **Cristi** ridică capul și ne spune că e „din greșeală”, iar colegii împreună cu **Adina**, care ține ore de română și franceză la școală, încep să rîdă.

Fata e una din cele nouă cadre didactice din liceu care sînt nevăzătoare. Școala generală a făcut-o aici, iar după ce a absolvit liceul din **Cluj** și **Facultatea de Litere de la Universitatea din Suceava** a revenit în **Tîrgu Frumos**, fiind deja căsătorită și avînd un copil. „Eram în clasa a V-a cînd dascălul meu m-a întrebat dacă nu vreau să devin și eu profesoare de matematică, iar eu am răspuns «nu, vreau să mă fac profesoară de franceză»”, îmi zice femeia mică de statură, rotunjoară, cu părul scurt și blond și cu un zîmbet mereu întins pe buze. Sotul ei este deja pensionat și, spre deosebire de **Adina**, mai are resturi de vedere. Iar pe cei doi copii pe care îi are acum, fata de 12 ani și un băiat de trei, i-au crescut singuri, fără ajutor. Ambii sînt „mămoși”, rîde **Adina**. Dar și elevii de aici, din liceu, sînt la fel atașați de ea, chiar dacă părăsesc la un moment dat holurile instituției. „Dacă nu-i apropii, nu obții respect și rezultate de la ei. Ei caută afecțiune, ei caută ceea ce le lipsește”.

Ajung în cabinetul directorului, ca să-mi iau rămas bun. La masă găsesc un tînar care explică în scris de ce a încălcat una dintre regulile școlii. Nu vrea să-mi spună ce a făcut, privindu-mă cu ochi mari și căprui în timp ce înșiruia pe foaie cu pixul litere rotunde și toate de aceeași mărime, de parcă ar fi printate cu vreun font care imită scrisul de mîna. Îmi spune că anul acesta termină școala și că vrea în primul rînd să treacă de BAC. Apoi, tînarul vrea să urmeze facultatea de geografie „pentru că domnul profesor îi înspîră”, mă lămurește **Jennifer**. Iar, în liceul din **Tîrgu Frumos**, baccalaureatul este un examen special. În dimineața acestuia, liceul primește testele, profesorii le traduc în **Braille**, iar copiii scriu cu ajutorul mașinilor speciale din săli. În comisia de verificare este delegat un dascăl din școală care traduce mai apoi foile găurite în litere. Foile găurite de suflete care vad culorile altfel, pipăindu-le, adulmecînd, auzind sau gustînd din ele.

Daniela VORTOLOMEI



Mașinile de scris speciale așteaptă să găurească foi

Pe sunete zburcimate

Vineri seară, în sala Teatrului pentru Copii și Tineret „Luceafărul” din Iași, dirijorul Alain Pâris a mimat un război al instrumentelor. Când calmă, când agitată, când boemă, când plată, sub bagheta dirijorului francez, orchestra Filarmonicii din Iași a interpretat fragmente din operele compozitorilor Charles Gounod, Johann Neruda, Gabriel Fauré și Paul Dukas. Ca într-un dans lin de societate, viorile, violoncelele și contrabașii și-au împărțit în mod egal sunetele, muțind cu toate doar la solo-ul trompetistului Sorin Cârstea.

Taifunul viorilor îndrumate din Franța



Sorin Cârstea alături de dirijorul Alain Pâris

recunoști după pulsul oamenilor din sală, care tresar ritmic cu fiecare bătaie de tobă și zvînesc împreună cu artiștii care ciupecesc încruntați coardele neîmblinzite. Iar acestea, minuite ferm, se contorsionează, se zburcimează, gem și apoi se-ndoaie. Muzica pare că se luptă să poată ieși din ele. Însă când sînt înfrînte, predarea lor sună ca apogeul furtunii: melodios dar aprig, înspăimîntător dar măreț, tumultuos dar liniștitor.

Însă furtuna pare că se potolește, iar în sală plutește o acalmie, ținută artificial în viață de-un sunet prelung de clarinet care rezonază printre grupurile de vioară. Deodată, tempoul crește, **Alain Pâris** se ridică pe vîrfuri și, ca posedat de ritmul instrumentelor, începe să-și arcuiască brațele din ce în ce mai repede și aproape se ghemuiește la podea. Îi caută pe toți artiștii din priviri, dar nimeni nu-și ridică ochii din partitura din față. La fel de încruntați ca la început, biciuiesc coardele metodice. Dirijorul strînge toate viorile din sînga scenei în pumnul său și le eliberează abia după un solo de clarinet, iar, pentru a i se împotrivi, arcușurile se ridică în aer de parcă ar arbora steaguri și coardele încep să plesnească sub ciupiturile instrumentalistilor. Dirijorul oprește, apoi, viorile, ca după un preludiu îndelung. **Alain Pâris** zîmbește.

Trompeta

S-a golit pe jumătate scena cînd a intrat trompetistul **Sorin Cârstea**. Instrumentele de suflat s-au retras iar viorile s-au strîns aproape de violoncele,

lăsînd un loc de onoare contrabasului. Iar bărbatul care se-ascunde în spatele trompetei sale dar cot la cot cu dirijorul, tropăie de emoție. În jur, pe-un tempo lent, orchestra începe să-i facă introducerea. **Cârstea** freamătă, își dezmiardă absent instrumentul tremurat din mîna, îi dezmoște butoanele și îl umezește la fiecare zece secunde. Studiază partitura, închide ochii, de parcă ar memora-o și degetele îi joacă din nou pe butoane ca pe-o claviatură. În mîna sa, trompetei îi cresc corzi, iar după ce și le taie singură se transformă pe rînd în pian, oboi sau clarinet. Dar cînd artistul a început să cînte, orchestra a amuțit. Suna ascuțit, fiecare nota umplea sala și se prelungea apoi, îndelung, ca un ecou.

De pe poleiala argintie a trompetei, luminile reflectoarelor aungeau în mici frînturi în ochii spectatorilor din primele rînduri, care-l auzeau pe **Sorin Cârstea** cum își umfla pieptul după fiecare pagină de partitură dată. Din ce în ce mai repede, de data aceasta cu o trompetă mică, aurie, artistul dă viață orchestrei. Ritmul devine infernal, viorile par că rămîn în urmă, trompeta e singurul lucru care se mai aude din spre scenă, **Pâris** biciuiește aerul cu bagheta, se cocoșează, iar **Cârstea** se aplice triumfal. „Bravo!”, strigă acesta. Sala exultă, solistul și el, broboanele de transpirație ajungîndu-i pînă pe buze, îi strînge mîna concertmaistrului de-l face să-și scape, aproape, vioara. Din sală se aude, sacadat, cite un „Bravo” cu iz francez. **Alain Pâris** se ncruntă.

• dirijorul strînge toate instrumentele din sînga scenei în pumnul său și le eliberează abia după un solo de clarinet • valuri peste valuri, plînsul instrumentelor se-mprăstie

Năpasta

Împreună cu dirijorul, toți membrii orchestrei, în efectiv complet de data aceasta, sosesc încruntați din spatele cortinelor, după pauză. Purtați de aplauze zgomotoase, peste privirile lor pare că s-a așternut un nor tuciu. Tîrînd din fața scenei, cu cîteva scaune în spatele concertmaistrului, se agită tremurînd și își îndeasă cu atîta putere vioara sub bărbie încît uită să-și pună apărătoarea și se lovește.

Alain Pâris își mișcă bagheta ca un magician, iar din incantațiile sale orchestra pornește năvalnic. S-a terminat cu preludiul viorilor. S-a terminat cu dansul lin al violoncelor sau cu ciupiturile de coardă. Lemnul instrumentelor pîrîie în contact cu arcușul care le lovește repetat în timp ce alunecă pe corzi. Din spate, fagotul devine vocea principală și sunetul său e mai pătrunzător decît cel al hornului unui vapor plecînd dintr-un port. Spectatorilor le tremură picioarele pe ritmul notelor grave, iar, în mijlocul sălii, o bătrînă începe, încet, să plîngă. Viorile ajung să cînte de unele singure. Orchestra, ca un întreg, transpiră note din fiecare mișcare iar, în mijlocul ei, **Alain Pâris** se mișcă precum un taifun. Violent, contrabasul răsună dintr-un colț al scenei, iar după el, ca o haită de lupi spre lună, violoncele încep să urle. Podeaua se urducă. Dirijorului îi alunecă partitura pe podea. Nu se oprește. Violonistii încep și ei să hurduce scaunele. Mai cade o partitură, în spate. Toba plesnește. **Harpa** cîntă atît de sus încît scîrteie inclusiv timpanul. Cu degetul la buze, dirijorul oprește alaiul într-o secundă. **Alain Pâris** se înclină în fața sălii.

Cătălin HOPULELE

68 de jurăminte reînnoite

• Hillary Clinton a demisionat din fruntea diplomației Statelor Unite ale Americii

Hillary Clinton a apărut în fața americanilor drept „o figură a eforturilor diplomatice ale națiunii, în 112 țări din lume. Pe durata mandatului său, Clinton a dăruit națiunile naționale și internaționale” (abcnews.go.com, vineri, 1 februarie).

În timpul manifestărilor de omagiere a fost adus în discuție și atentatul de la **Ambasada Statelor Unite** din orașul libian **Benghazi**, petrecut în septembrie, anul trecut. La o lună după atac, secretarul de stat a luat asupra sa vina pentru eșecul în asigurarea securității. Eșec în urma căruia au fost uciși patru americani, dintre care și ambasadorul **Cristopher Stevens**. Determinarea lui **Hillary Clinton** de a acționa în binele societății

nu s-a concretizat numai asupra relațiilor politice dintre state. Ci și asupra promovării drepturilor femeilor și a minorităților din lume, aceasta luptînd pentru menținerea păcii între palestinieni și israelieni și pentru activitățile în slujba serviciilor publice a fostului secretar de stat.

Despre cei patru ani petrecuți în fruntea diplomației **Statelor Unite**, **Hillary Clinton** a amintit, ca o reluare a laudelor primite „că și-a adus contribuția la retragerile din Irak și în curînd din Afganistan, eliminării

lui Bin Laden, intervenției în Libia, susținerii Primăverii arabe, izolării Coreei de Nord și a Iranului, reechilibrării cu Asia și apropierea relațiilor cu Europa, America latină și Africa” (mediafax.ro, sîmbătă, 2 februarie). Cel de-al 67-lea secretar de stat a afirmat că „trăim vremuri dificile și periculoase” (huffingtonpost.com, vineri, 1 februarie), menționînd atentatul sinucigaș care a avut loc vineri, la **Ambasada Statelor Unite** din **Ankara, Turcia**, în aceeași zi în care și-a prezentat demisia.

La fel cum în 2000 și-a lăsat semnătura pe o filă a istoriei americane ca prima soție de președinte aleasă în **Senatul Statelor Unite**. Treisprezece ani mai tîrziu avea să umple pagini cu peste cele o sută de călătorii în jurul lumii prin care și-a făcut cunoscute principiile. Atît diplomatice, cît și morale.

Cătălina DOBROVICEANU

LENTILA DE CONTACT A LUMII



Cerere pentru bun simț

• CNA a lansat o petiție pentru „purificarea” spațiului public

După ce acum două săptămîni noul președinte al **Consiliului Național al Audiovizualului, Laura Georgescu** a retras licența OTV în aceeași zi în care a fost numită, aceasta a lansat o zi mai tîrziu petiția „Interesul public mai presus de gustul public”. Venită ca urmare a scandalurilor și derapajelor din ultima vreme ce au inundat televizoarele, prin intermediul petiției CNA-ul speră să strîngă destule semnături pentru a evalua dacă sînt nevoie de niste îmbunătățiri aduse legislației audiovizualului. Astfel, aceștia speră să se definescă mai clar noțiunea de interes public în programele de televiziune și de radio. În textul acesteia se evidențiază că „riposta” ar trebui să vină atît de la **CNA**, cît și de la public, și că „am văzut înmormîntări în direct, momente înșelătoare în emisiunile de divertisment, în debateri politice sau pe teme sportive. Moartea unei personalități publice pare a fi momentul cel mai rîvnit al unei televiziuni, iar cazurile recente, cum ar fi cel al lui **Adrian Păunescu**, al lui **Serban Ionescu** sau al lui **Sergiu Nicolaescu** confirmă acest trist și nefiresc adevăr”.

Miercurea trecută a apărut și un spot de promovare al petiției, asta după ce, cu două zile în urmă, **Monica Tătoiu** își exprimase sprijinul public pentru această campanie. Înaintea ei, demersului i s-au alăturat mai multe vedete și jurnaliști precum **Victor Rebengiuc, Benone Neagoe, Virgil Iant, Vlad Enăchescu** sau **Emil Grădinescu**. Acesta din urmă a declarat că „m-am săturat de stiri și de emisiuni de doi lei, de fufe, de gigibecalialispunecă, de filme pentru psihopati. Vreau să-i cunosc pe olimpicii de matematică sau pe lucrătorul SMURD care salvează vieți zilnic. Vreau să reîncep să mă uit la televizor. Cu fetita mea, dacă se poate”.

Deși pare o inițiativă nobilă, sînt și persoane căruia i se opun, cum ar fi **Dan Negru**, care cataloghează propunerea ca fiind „ipocrită și populistă”. Acesta e de părere că programele „curate” trebuie să le bată pe cele „murdare”, fără intervenții „dictatoriale”. În cazul colegului său de la **Antena, Mircea Badea**, reacția este și mai respingătoare, declarînd într-una din emisiunile sale că CNA-ul este inamicul său, și că rolul său este unul de cenzură. „Mars! cum să semnez eu vreodată o petiție a CNA-ului, indiferent că ea este învelită într-un staniol. Eu mai dau la o parte staniolul și văd rahatul”, a spus moderatorul în timp ce glumea pe seama celor 2400 de semnături, care „abia mișcă acul de rating”. Nimeni nu știe dacă petiția își va îndeplini obiectivul sau nu, însă ieri adunase deja 6200 de semnături, cu siguranță mai multe suflete decît a reușit **Mircea Badea** sau **Antena 3** să adune în **Piața Universității** acum cîteva luni cînd au încercat să-l suspende pe **Băsescu**.

Iulian BÎRZOI



La patru ani după ce a fost numită secretar de stat, **Hillary Clinton** i-a înmînat președintelui **Statelor Unite, Barack Obama** scrisoarea de demisie prin care și-a încheiat oficial mandatul. Vineri, pe 1 februarie, după o carieră politică de peste 30 de ani,

Cum să păcălești dreptatea

Goana lui Felix prin tribunale. Episodul 2

Este greu de imaginat cît de multe lucruri poate să ia de bune electoratul. Pentru a doua oară, parlamentarul-patron de trust Dan Voiculescu pleacă din Senat făcîndu-și gestul să pară unul de sacrificiu. Și, purtat de undele televizoarelor, aproape că a reușit. Nu contează raportul Comisiei Europene care critică relația presiunile venite dinspre televiziuni spre instanțele de judecată. Nici felul în care tăvăleşte demersul instanțelor. Contează că, în ochii poporului, justiția triumfă.

S-o spunem de la bun început: în privința procesului președintelui fondator al PC nu este și nu are cum să fie vorba de imunitate, deși domnul Voiculescu a încercat să se eroizeze anunțînd că dorește să fie judecat ca orice cetățean. Parlamentarul este protejat de imunitate în cazul percheziției și arestării sau pentru exprimarea opiniilor sale în Parlament; în nici un caz nu este protejat de instanță, iar procesul domnului Voiculescu ajunsese deja în pronunțare la ÎCCJ, deci imunitatea nu mai juca nici un rol. Ceea ce încerca să spună domnul Voiculescu la postul propriu de televiziune, scaldat de privirile adoratore ale ordonantei sale Mihai Gădea, este că dorește să profite de căile de atac de care poate beneficia prin revenirea dosarului la Tribunalul București: îl poate tergiversa prin obiecțiile avocaților, apoi poate declara recurs la Curtea de Apel dacă nu-i convine sentința și astfel poate ajunge la termenul de prescriere a faptelor stabilit în 2014. Iată de ce termenul de impunitate mi

- încerca să cîștige timp pentru a-și adapta strategia după ce și-a dat seama că suspendarea președintelui nu va fi ușor de realizat

Rodica CULCER

Impunitatea lui Dan Voiculescu

- vorbim prea puțin despre responsabilitatea electoratului, deși ea se află la originea evenimentelor spațiului public

se pare mult mai potrivit pentru a caracteriza situația lui Dan Voiculescu, personaj ce se dovedește încă odată un mare profitor al tranziției, apărât în mod apoteotic de toate portitele de scăpare din legislația noastră incompletă, croită parcă înapoi pentru protejarea marilor corupți. În actuala formulă parlamentară nici nu cred că ne mai putem gândi la o corectare a acestei legislații, indiferent ce ar scrie în raportul MCV.

O întrebare logică ar fi de ce a mai candidat Dan Voiculescu la Senat în decembrie dacă se temea de Înalta Curte de Casatie și Justiție (ÎCCJ)? Judecînd după declarațiile sale făcute imediat după alegeri, putem suspecta că spera să declanșeze o nouă procedură de suspendare a președintelui, concomitent cu un cutremur în justiție provocat de ministrul Mona Pivniceru. Ce-i drept, cutremurul în justiție este pe cale să se producă la intervenția doamnei ministru și printr-o combinație de miopie, orgolii și ticăloșie din interiorul castei magistraților – dispuși se pare să arunce copilul odată cu apa din scaldătoare. Cum însă intervenția UE și a SUA a fost energetică și s-a concretizat în penibilul acord de coabitare dintre pre-

mier și președinte, suspendarea nu a mai avut loc la termenul sperat, iar ÎCCJ a reprogramat dosarul lui Dan Voiculescu pentru 31 ianuarie.

De altfel Dan Voiculescu se scufundase în penibil imediat după alegeri, cînd a refuzat inițial să depună jurămîntul ca senator. Probabil încerca să cîștige timp pentru a-și adapta strategia după ce și-a dat seama că suspendarea președintelui nu va fi ușor de realizat.

Mai grav însă decît penibilul situației unui senator al României este faptul că opinia publică nu este deloc afectată de tertipurile lui Felix. Dar de ce să ne mirăm, cînd, în pofida plagiatului dovedit al premierului Victor Ponta și a manevrelor scandalose ale ministerului educației menite a-l mușamaliza, electoratul l-a confirmat pe marele plagiator în funcția de premier? Din păcate vorbim prea puțin despre responsabilitatea electoratului, deși ea se află la originea tuturor celor ce ni se întîmplă în spațiul public, bune (mai puține) și rele (mai multe). Fiindcă ar fi ca alegătorii din Sectorul 4 al Capitalei, care l-au votat cu entuziasm pe Dan Voiculescu, deși problemele sale în justiție erau binecunoscute și deși el demisionase deja odată din Senat pentru a scăpa de verdictul ÎCCJ, să se simtă rușinați pentru alegerea lor negîndită. Rușinea nu este numai a alesului, ci și a alegătorilor. Nu poți pretinde statul de drept cînd trimiți în Parlament unul din groparii săi.

Un asemenea comportament al electoratului – larg răsîndit, după cum

încearcă o deschidere a pietei periculoasă și o eventuală comasare fără pic de grijă socială pentru cei care vor rămîne fără ultima resursă de supraviețuire. Voiculescu e din acest punct de vedere la fel de „femeist” și de neoliberal ca Traian Băsescu.

Dan Diconescu a făcut un partid dintr-o televiziune și a obținut rezultate extraordinare la ultimele alegeri. Nu e un exemplu, normal, dar e un indiciu că discutăm cu dublă măsură. Voiculescu a reușit să facă lobby și să aibă și audiență enormă. Diaconescu a făcut doar audiență. Amîndoi oscilînd la limitele legii audiovizualului. Voiculescu e la putere, Diaconescu e doar mic copil rămas și fără TV. Reteta n-a fost mult diferită.

Traian Băsescu și-a însușit imediat raportul comisiei spunînd că e nevoie de un soi de cod etic și de o întărire CNA. Dar exact aici este marea întrebare. Dacă tot a fost atît de preocupat de curătenia presei în ultimul deceniu, cum se face că CNA a ajuns una dintre cele mai ridicole instituții prin inutilitate. Cum se face că Voiculescu cel-rău a evoluat fără stresul echilibrului, fără să-i fie teamă de posibile repercusiuni venite din partea „victimelor” lînsate. Aici e cheia. Multi îl urăsc pe Voiculescu, dar și mai multi execută sau aspiră să-i pună în aplicare aceeași rețetă.



Cum era aia, pînă la proba contrarie?

am văzut la 9 decembrie – ne dovedește că nu au greșit cei ce, cu ironie amară, au definit democrația ca pe un sistem care ne garantează că nu vom fi niciodată guvernați de oameni mai buni decît noi. În concluzie, atîta vreme cît majoritatea românilor va accepta să-i fie spălați creierii de Antene și alte televiziuni similare, cît nu va exista un partid de opoziție viabil și credibil (PDL

nu mai este credibil, din păcate), iar societatea civilă va fi inertă, divizată și obosită, Dan Voiculescu și toți cei asemenea lui se vor bucura de impunitate. Nu este o declarație de neputință și capitulare, ci un îndemn la luciditate și acțiune. Și cui i s-ar putea adresa un asemenea îndemn cu mai mult folos decît cititorilor Opiniei vechi?

Brîndușa ARMANCA

O cușcă pentru motanul Felix

- toate semnalază un diagnostic grav, cu mai multe boli cronice, unele potențial fatale

Evenimentul zilei publică, din surse confidențiale, un schimb de replici interesante de la cea mai recentă întrunire a conducerii USL, la care a participat și Dan Voiculescu: „Ce mai faceți, domnule profesor?”, i s-ar fi adresat Liviu Dragnea. „Prost. V-am făcut pe toți mari și acum eu achit nota de plată”, ar fi sunat replica lui Voiculescu. Că stăpînul trustului Intact și învîrtitorul în oala mare a USL nu se simte prea bine, este evident: polca pe furate cu prima demisie din Parlament, urmată de un nou mandat de senator obținut prin re-educarea electoratului la școala de corecție Antena 3, apoi amînarea depunerii jurămîntului și, imediat după preluarea fotoliului de senator, renunțarea la el printr-o nouă demisie, toate semnalază un diagnostic grav, cu mai multe boli cronice, unele potențial fatale.

Doctorul-democrație zice că cea mai gravă dintre bolile care îl fac pe turnătorul Felix să aibă frisoane este frica, în diverse grade. Mai întîi teama de a nu pierde din privilegiul și putere, obținute pe trei căi miselești: bani, politică și presa vasală. Firul care le împletește este apartenența numitului Felix la sistemul securist al regimului comunist, de unde și averea sa fabuloasă, exercițiul turnătoriei și al trădării, experiența siluirii conștiințelor. Acest ultim aspect se ilustrează în felul cum Antenele și publicațiile trustului Intact s-au transformat în simple instrumente de constrîngere politică și rapt economic, prin șanta-

jarea partenerilor politici și diabolizarea adversarilor, prin tocarea competitorilor din piață și prin alte fapte de arme la care au pus botul jurnaliști ce păreau, în trecut, onorabili. Raportul din ianuarie privind Mecanismul de Cooperare și Verificare aminteste că se exercită „presiuni nejustificate și... acte de intimidare de către mijloacele de informare în masă asupra sistemului judiciar și a instituțiilor implicate în combaterea corupției”. Aluziei transparente la trustul Intact care a orchestrat campanii fără sfîrșit împotriva unor magistrați decisi să își respecte statutul de înfăptuitori ai justiției, i s-a răspuns cu două reacții stupide în mod egal: premierul Ponta a transmis o scrisoare cotidianului Evenimentul zilei sugerînd că despre el e vorba în MCV, iar Gădea a primit comandă și a executat un nou lînsaj mediatic la adresa unor jurnaliști și lideri de opinie ca Ion Cristoiu, Dan Tapalagă, Monica Macovei și alții, dintre care nu putea lipsi președintele statului.

Mai există apoi și teama de a pierde influența, de a vedea cum gudurăii din jur nu-i mai șoptesc mîeros în urechea exersată „Dom Profesooor”, gata să îi îndeplinească toate dorințele, cum ar fi aceea de a candida din nou pentru locul de senator abandonat în beneficiul dosarului din justiție, dorință căreia tocmai i-a dat glas camaradul Crin. Însă coșmarul care îl face pe Dan Voiculescu-Felix să nu doarmă noaptea este o cușcă mare, dotată cu gratii solide. Frica de justiție, de a fi silit să dea înapoi ce a luat de la stat prin șmecherii politico-financiare, spaima de a-și pierde libertatea, de a fi luat cu cătușe și aruncat în spatele gratiilor, ei, așa chiar e un vis de groază! și dacă n-ar fi cazul Adrian Năstase, ar rămîne un simplu coșmar. Dar așa...



Nu trage, mă predau!

Costi ROGOZANU

Dilema Voiculescu

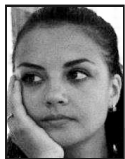
- ce mare surpriză o fi să vezi un tip cu bani și o armată de avocați făcînd tot posibilul să scape?

Dan Voiculescu a iritat toată suflarea jurnalistică și cetățenească (cu excepția unora dintre ziaristii prieteni) cu o mișcare foarte simplă: trebuie s-o mai lungesc cu justiția, cu un verdict posibil periculos, așa că fac orice, îmi dau demisia din Parlament, de exemplu, mut iar procesul la Tribunalul București și încerc să mă apropiu de termenul prescrierii. Supărarea a venit din formularea „mă pun la dispoziția justiției” folosită în momentul demisiei. Senatorul pretindea că face un gest curajos, executînd de fapt un gest de eschivă. Pe mine m-a lăsat rece. Indignările etice de acest tip și-au arătat limitele de mult. Ce mare surpriză o fi să vezi un tip cu bani și o armată de avocați făcînd tot posibilul să scape. Ce mare surpriză o fi să-i vezi folosind televiziuni sau Parlament pentru fente și mai eficiente?

Voiculescu a mai fost indirect pe agenda publică și după raportul pen-

tru justiție (toți folosesc abrevierea MCV) al Comisiei Europene care făcea niște referiri clare la intimidarea justiției prin televiziuni. Toată lumea a dedus că e vorba de Antenele lui Voiculescu, premierul a amintit că sînt și televiziuni ale fostei puteri care fac același lucru. Și media între cele două atitudini ar fi următoarea: singura invenție anti-Voiculescu a fost clonarea rețetei Voiculescu. Are Voiculescu Antena 3, păi atunci aripa PDL-Băsescu au inventat imediat B1, Nașul, cîteva siteuri, plus postul public prin Rodica Culcer. Atîta s-a putut. Ba chiar a mai trimis și ANAF peste cîteva institutii de presă neprietene. RTV e tot timpul văzut ca goamnă PSD (filiera Sebastian Ghiță – Victor Ponta), deși, sincer, în ultima vreme nu vād decît o etapă tabloidală pentru captarea audienței și prea puțină politică de vreun fel.

Folosirea unei televiziuni pentru propulsarea unui partid care n-ar avea niciodată șanse singur la alegeri crează iarăși o situație interesantă. Partidul Conservator e practic un partid de lobby, e interesant de urmărit ca linie de business. Interesul pentru agricultură acum spune multe – practic se



Dana BALAN este senior editor la „Opinia Veche”



Răzvan CHIRUȚĂ este reporter la cotidianul „România Liberă”



George GURESCU este redactor la „Televiziunea Română”



Andreea ARCHIP este reporter la „Televiziunea Română”

Editorial, tura de noapte

Probe de rezistență

● jurnalismul nu e chiar o meserie pentru domnișoare

Anul trecut, în august, am petrecut o zi întreagă la **Fălcu**, pe cîmpurile pîrjolite de secetă. Din depărtare, se auzeau cîrdirile de găște de pe **Prut**. Agricultorii din **Vaslui** mi-au inspirat atunci și titlul unui reportaj care se anunța, din redacția de la **Iasi**, drept o simplă constatare la fața locului, din care nu puteau lipsi datele seci despre stațiile de pompă pentru irigații, subvențiile pentru culturi calamitate sau producția la hectar. Acolo am aflat că agricultorii din **România** pot să moară de sete lîngă o apă curgătoare, înecați în faliment și datorii.

La sfîrșitul zilei, cămașa mea arăta ca într-o reclamă pentru detergenți, iar călcîiele mi-au adus aminte că am citit, cîndva, o carte care se numea **Descult**. Jurnalismul nu e chiar o meserie pentru domnișoare. În schimb, dacă încerci să te deghizezi în vreun cavaler al justiției sociale sau într-o cucoană a carității și nu ai stofă pentru așa ceva, această meserie îți-o va arăta, în public, exact cînd te aștepti mai puțin.

În gazetărie, nu temperaturile îndurate ocazional te vor căli, ci mirosurile. Oamenilor le este jenă, chiar frică de mirosuri, pentru că poartă în ele adierea descompunerii, promisiunea unui sfîrșit împlinit sau amînat. Unii jurnaliști rezolvă această prezență permanentă a morții, totodată discretă și violentă, printr-o expresie care duhnește a indiferență: mirosuri pestilențiale. Acum cîțiva ani, am stat o zi întreagă într-un bloc de patru etaje unde locatarii cărau apa de la ciușmea. Canalizarea funcțională și dușurile erau pentru ei o amintire dragă din tinerețe.

Oamenii se scuzau că la ei este așa mizerie și urît pentru că sînt săraci. De fapt, ei doar se acomodaseră cu mizeria și amînau curățenia pentru vremurile mai bune, în care se vor îmbogăți. În **Iasi**, locul acela era cunoscut drept Blocul groazei. Reportajul meu s-a numit la fel. Era vorba acolo, de fapt, despre groaza celorlalți: a vecinilor, a autorităților, a iesenilor de bine, cu nasul subtil. Mi-a plăcut să le dau vestea că nu sărăcia duhnește, ci formolul pe care ei, oamenii civilizați, încercau să-l lăseze peste suferință. Nu sîntem egali și nici nu putem fi vreodată. Indiferența, în schimb, ne egalizează la nivelul unei anume amortiri morale și sufletești. Nu ne pasă că bătrîna de la unu n-a mai ieșit din casă de o săptămînă, dar îi spargem ușa cînd pe casa scării începe să miroase a moarte.

Am călătorit, de curînd, într-un microbuz plin de studenți și navetiști. De la **Iasi** la **Vaslui**, am stat o oră și jumătate în picioare, pe tocure și cu bagajele în brate. Mi-ar fi plăcut ca, pentru un sfert de oră măcar, domnișorii din mașină să fi uitat de blestemăția asta numită egalitate de sexe și să mă fi lăsat să-mi odihnesc un pic gîndurile și chiar picioarele, pentru că mai am încă mult de umblat cu ele prin lume.

Dana BALAN

Și eu am apărut la gazetă

● privirea-i aleargă în toate direcțiile și asta mie mi se pare amuzant. Numai mie

„Trezește-te, fraiere. Nu dormi cu capul pe masă cît sînt eu aici, ai înțeles?”

Ridic cu greu privirea, izbit fiind de o sticlă goală din plastic. Nu disting cine a aruncat-o, nici măcar nu-mi amintesc unde sînt. Iau sticla și o trimit în zbor spre celălalt capăt al mesei.

„Lasă-mă, să dorm,” zic. Apoi îmi așez urechea înapoi pe brațul stîng.

„Cu cine vorbești, mă, tu?” aud ca prin vis.

„Cu tine, dobitocule,” răspund fără ca măcar să deschid ochii.

Dintr-o dată, simt că cineva mă trage tare de umeri. E prietenul meu revenit de la baie.

„Ce faci, ai înnebunit? Tu știi cine e asta?”

„Habar n-am”, răspund zîmbind, dar prietenul meu nu pare să guste veselia mea.

„Hai să mergem de aici, asta te omoară, hai în altă parte...”

„Mor cu el de gît,” mă dau eu rotund..

„Ești beat. Hai de aici.”

Mă ridic greu de tot, îmi simt gura amară și uscată, pleoapele mi-s aproape lipite. Prietenul mă trage după el, e într-adevăr îngrijorat și mă mir, de obicei nu fuge de bătaie. Mai aud doar un „Unde pleci, țărane?”, dar nu apuc să mă întorc, că ușa barului se închide cu zgomot.

„Ăla era un interlop, controlează totul pe aici. Ce naiba te-a apucat?”, mă ceartă prietenul, în timp ce continuă să mă tragă după el.

„El de ce nu m-a lăsat să dorm?”

„Ai terminat? Hai în altă parte, uite acolo mai e deschis, bem ceva să ne dregem și o întindem spre casă.”

Sînt de acord, deși mi-e clar că nu mai pot bea nimic, vreau doar o pernă. Ne așezăm la masă, el comandă două sute de votcă și cite un ice tea cu lămîie. Privirea-i aleargă în toate direcțiile și asta mie mi se pare amuzant. Numai mie.

„Aici erai? De ce mă faci să umblu după tine?” Cineva mă apucă de o braz și mă trage în sus. Interlopul.

„Mai vrei să dormi? Nu vrei să te ajut eu cu un ciocan?”

Hai-hui la kilometrul 0

Politică de mahala

● naționalismul, ura și patriotismul fals pot deveni arme politice destul de puternice

Fiți onești acum, cîți dintre voi au fost ofensați de campaniile englezilor? Orgoliul vostru de mari români a fost cumva atacat de glumele proaste despre vremea britanică? Nu cred că ați pus la suflet ceata pe care ei ne-au aruncat-o în față și de acum o să-i priviți ca pe niște băutori de ceai naționalisti și șovini. Sincer, mă îndoiesc că pînă și ei au crezut într-adevăr în tot ce au spus, la urma urmei, uitați-vă la motivele pe care le-au scos la înaintare. Taică-miu a plecat, în anii '80, în **Irak**, și a lucrat pe cele mai afurisite șantiere care puteau exista la vremea aceea, chiar credeți că el a consultat prognoza meteo, înainte să se decidă dacă să se ducă sau nu acolo?

Dacă vrei să ții un popor afară, nu îl amenința cu bețiile care au loc pe străzile din orașele britanice. Apoi, nu le publica în **The Mirror** și alte tabloide mîzgîlite cu roșu. Gîndiți-vă ce păreră și-ar face englezii dacă ar citi **Click** sau **CanCan**. Am fi o țară unde elevii fac numai sex în școli, unde vremea e apocaliptică de la o săptămînă la alta și românii ar suferi de **ISTERIE**, **SOC** și „N-o să-ți vină să crezi”. Am fi mai pasionali și instabili psihic decît orice altă nație.

Lăsînd la o parte gluma și campania făcută de *gîndul.info*, astfel de nemulțumiri vizavi de cîmpul de luptă există în toată **Europa**. Primii vizati sînt musulmanii; în **Elveția**, minaretele au fost interzise printr-un refe-

rendum național, în 2009; în urmă cu doi ani, în **Franta** a intrat în vigoare legea care interzicea purtarea vălului islamic în locuri publice, după o puternică dezbatere în societate, iar populația **Germaniei**, țară cu cea mai mare minoritate de musulmani din **Europa**, crede că islamul înseamnă ură, violență și-l asociază cu fanatism și radicalism. Aceste date au apărut într-un sondaj făcut de cotidianul **Frankfurter Allgemeine Zeitung** anul trecut.

În astfel de vremuri, naționalismul, ura și patriotismul fals pot deveni arme politice destul de puternice. Așa au cîștigat dictatorii puterea. Și au cîștigat-o într-un mod democratic, nu au furat alegerile (**Hitler**, de exemplu). Deși nu are legătură cu **Europa**, o astfel de situație a existat în **India**, unde o grupare naționalistă hindusă a reușit să dea țara înapoi cu zece, sute de ani, cu un astfel de discurs. **Shiv Sena**, numele grupării, a început o intensă politică de ură împotriva celorlalte religii din **India**; a fugărit musulmanii din **Mumbai**, au crescut numărul crimelor în masă împotriva musulmanilor și creștinilor și, în 1996, autoritățile au schimbat numele orașului din **Bombay**, în **Mumbai**, ca să scape de influența islamică.

Un **The Sun** nu-i oglinda perfectă a societății britanice, așa cum nici politicienii nu sînt. Trebuie să nu ne mai fie frică de cei de lîngă noi, indiferent de religia sau etnia lor. Acest lucru nu se va face prin campanii frumose postate pe Internet, acest lucru se face prin toleranță și încredere.

George GURESCU



„Am plecat cu un Mercedes care nu era al meu”

„Te rog, lasă-mă în pace. Nu ți-am făcut nimic, tu ai aruncat cu sticla în mine și acum tot tu vîi cu scandal.”

Mă mir, în sinea mea, cum de am devenit dintr-o dată așa pacifist. Probabil fiindcă observ că amicul meu a întins-o afară și o secundă am avut impresia că mă lasă acolo, singur. Dar nu. Reintră, cu mîna în buzunar, își face loc lîngă mine și îmi șoptește la ureche despre o piatră.

„Am o piatră în buzunar, dacă e ceva, îl lovesc și fugim. Ai înțeles?”

Bănuiesc c-am înțeles, am chiar impresia că dau din cap a da. Apoi mă întorc spre interlop.

„Auzi, nu vrei mai bine ceva de băut?”

„Dai tu?”, continuă asta să fie agresiv.

„Dau.”

„Dai un vin?”

„Dau, baros”, arunc vorba asta pe care am auzit-o într-un cartier. Sînt deja convins că planul cu piatra poate fi abandonat.

Golanul se întoarce spre bar, cere o sticlă de vin, apoi ne întreabă dacă vrem sprît. Nu, nu vrem.

„Ce căutați, mai băieți, la ora asta pe aici? Nu știți că e o zonă periculoasă?” „E?”, o facem noi pe naivii.

„Da, frate, e. Ce faceți voi, cu ce vă ocupați?”

„Noi? Scriem la ziar.”

„Serios?”

„Da.”

„Și eu am apărut la ziar o dată. Nu m-ați văzut?”

„Ei na?”

„Da, pe bune. În Gazeta Poliției.”

„Tare, răspunde prietenul meu, un pic mai relaxat și el. Da' cu ce ocazie?”

„Am plecat cu un Mercedes care nu era al meu,” rîde și interlopul.

„Aha. Și la ce rubrică te-au băgat?”

„Tocmai asta-i beleaua, că așa sunt eu, fără noroc în viață. La „Autori necunoscuți”, gabori proști.

Răzvan CHIRUȚĂ

Bucureștean fără cauză

Noi sau „us”

● mesajele românilor, mai ironice sau mai vesele, au o urmă de tristețe

Mergeam încet pe stradă, aproape alunecînd. Florile de la porți împingeau strada cu un parfum proaspăt. Umezeala se simtea în aer și era o seară atît de plăcută, de-ți dădeau fiori. Și noi vorbeam tare, arătam peste garduri, ne opream la casele mai ochioase. Un gardian s-a luat după noi. „Ne-a văzut dubioși, cred că se citește pe fața noastră cît de români sîntem!”, am chicotit, dar am continuat să ne lăfăim pe toată strada din cartierul rezidențial din inima **Londrei**. Am continuat și cu glumele.

„Vă pot ajuta cu ceva?”, s-a auzit. Da, era și el român, ne-a auzit că vorbim românește și l-a mînat un dor de țară să ne urmărească vreo două străzi. Bine, s-a și distrat. Fusese jandarm în **România**. Avea un salariu frumuseț pînă să vină toate tăierile. Așa că ajutat de niște prieteni, a venit în **Marea Britanie**, a făcut niște cursuri, a devenit calificat și acum păzește străzile bogățiilor.

Ne-a lăsat un număr de telefon,

ne-a dat ceva sfaturi să ne descurcăm în **Londra**, s-a oferit să ne ducă cu mașina. Și el e unul care băga frica în britanici. Acum ne batem în lozinci, ne luăm peste picior. Ei ne vor cît mai departe, noi îi invităm la noi. „To be or not to be” vs. „Ce-i în mîna nu-i minciună”, la asta se rezumă războiul, atît de bine conturat în campania *gîndul.info*. „Mașinile noastre nu merg pe contrasens”, „Poate avem jumătate din **PIB**-ul vostru, dar avem mai multă distracție”, „Avem mai multe *pub*-uri englezești decît restaurante românești” sau „Abia după ce veniți aici vă puteți da seama de ce vrem noi să plecăm”. Mesajele românilor, mai ironice, mai vesele sau mai depășite, toate au o urmă de tristețe. Toți vrem să stăm la masa bogățiilor, să punem mîna pe copanul mai mare.

Nu poți să nu-i înțelegi. Nu vrei să vezi pe **Oxford Street**, cînd tocmai te pregătești să înmoi pește tradițional în sosul de maioneză, o mîna întinsă pentru un ban. Cu cît ne vor vrea mai departe, cu atît le vom sufla în ceafă, cu cît închid mai tare granițele, cu atît vom sări gardul cu mai mare elan. Migrația globală nu mai poate fi oprită, nici măcar de sperietura de afiș cu „avem o vreme capricioasă”. Preferăm o umbrelă decît să te ia avalanșa sărăciei.

Andreea ARCHIP

SENIORI EDITORI:

opinia veche



Andreea ARCHIP,
Dana BALAN,
Oana BALAN,
Alina BĂISAN,
Andrei CIURCANU,
Florentina CIUVERCA,
Anastasia CONDRUC

Ionuț FANTAZIU,
George GURESCU,
Diana IABRAȘU,
Liviu IOLU,
Roxana LUPU,
Nicoleta NASTASE,
Vlad ODOBESCU,

Diana ROTARU,
Ionela SĂVESCU,
Paula SCÎNTEIANU,
Andrei UDIȘTEANU,
Lina VDOVI

Dintr-o mie de CD-uri

Tatuaj cu tradiție

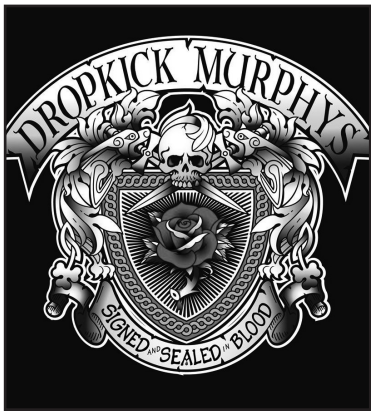
● amestecul de tobe și acordeoane dă senzația de enegie continuă

Cel mai cunoscut exemplu de stereotip în ceea ce-i privește pe irlandezi este acela care-i descrie ca fiind băutori înrăiți, cu brațe de fier, care stau toată ziua prin baruri și pariază în tot felul de jocuri de noroc. Iar prin muzica lor, trupa **Dropkick Murphys** a încercat să demonstreze că poporul celtic este unul cu tradiție necunoscută. Asta pînă în 2013, cînd au capitulat și au lansat un album în care admit că stereotipurile au la bază un adevăr, pe care aceștia l-au îmbrățișat și sărbătorit în 12 piese.

Deși compilația „Signed and Sealed in Blood” (n.r. „Pecetluit în sînge”) pare a fi un pas înapoi față de predecesorul său „Going Out With Style” (n.r. „Dispariție cu stil”), atunci cînd vine vorba despre mesajul transmis, albumul compensează însă cu o gamă de piese în stilul propriu al trupei.

Pentru fanii veterani, sunetul popular irlandez amestecat cu punk-ul încă menține aceeași linie de instrumental, iar piesele sînt la fel de pline de viață ca atunci cînd am ascultat prima „Johnny I Hardly Knew Ya” (n.r. „Johnny, abia te cunoașteam”). Albumul începe cu o combinație bună între genul punk-folkist care arată stilul celor 40 de minute care vor urma cu o piesă a cărei titlu este cît de cît sugestiv „The Boys Are Back” (n.r. „Băieții s-au întors”).

Nu trebuie uitată nici propria versiune a unei colinde de **Crăciun**, „The Season’s Upon Us” (n.r. „A venit sezonul de iarnă”), trupa cîntînd despre o altfel de sărbătoare, care nu ține cont de cît de disfuncțională este familia lor și măcar o dată pe an acceptă



Dropkick Murphys – „Signed and Sealed in Blood” (2013)

toate nebuniile rudelor. Alte piese care te leagă de căști sînt „The Battle Rages On” (n.r. „Lupta continuă cu înversunare”) și „Burn” (n.r. „Arzi”), în care nu lipsesc jocurile de chitară, bătăile din toba irlandeză *bodhran* și sunetele ascuțite de acordeon amestecate cu strigătele energice, înregistrate parcă de pe un stadion plin.

„Rose Tattoo” (n.r. „Tatuaj cu tandafir”) este însă acea ultimă gură de bere pe care o savurezi cît mai mult timp pentru a te putea lungi la discuții înainte să pleci din pub. Băieții de la **Dropkick Murphys** au scos pînă la urmă un album mai simplu decît ultimele lor creații, dar în același spirit irlandez care-și celebrează cu drag țara natală.

Paul ANDRICI

„Sînt conștienți de loialitatea fanilor, de aceea i-au și invitat pe aceștia să le deseneze coperta ”
www.popmatters.com

De dragul diversității, citește o carte

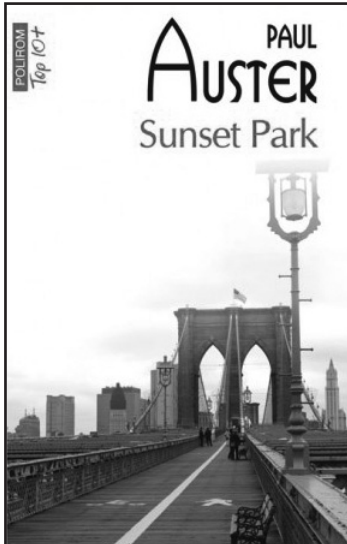
Asfințit în nuanțe reci

● frazele lungi și alambicate, tăiate de propoziții scurte par ca niște ștersături de radieră

Personajele lui **Paul Auster** ni se înfățișează asemenea unui carusel, învîrtindu-se în jurul casei abandonate din **Sunset Park**, în care locuiesc ilegal. Cele patru părți ale cărții sînt, de fapt, portretele protagonistilor. Povestea începe și se sfîrșește cu **Miles Heller**, un tînăr de 28 de ani care încearcă să păcălească vocile trecutului, devenind un fugar, un nume legat c-o panglică neagră.

Nu prea are prieteni, îi place să fie singur cu ecoul gîndurilor sale și cu numele iubitei pe buze. De aceea, cînd se îndrăgosteste de **Pilar**, fata de șaisprezece ani pe care a întîlnit-o într-un parc, citînd „Marele Gatsby”, își promite să nu o împovăreze cu griul trecutului său. Nu îi spune cum a crescut în preajma a patru părinți, după ce tatăl său, fondatorul editurii „Heller Books”, a divorțat de actrița **Mary-Lee** cînd copilul lor avea șase luni. Și nici cum, la șaisprezece ani, și-a omorît fratele vitreg împingîndu-l, într-un moment de furie, în fața unei mașini. În **Sunset Park** ajunge tocmai pentru a-și putea continua relația cu **Pilar**, pentru a fugi de amenințările surorii mai mari, pînă cînd minora va împlini optsprezece ani.

În casa cu patru dormitoare îl cunoaște doar pe **Bing Nathan** a cărui prezență îi este familiară de cînd erau amîndoi elevi, de cînd „și-au găsit o cauză comună în disprețul față



Editura Polirom
276 pagini, 2012
16.95 lei

de ipocrizia stilului de viață american”. Din portretul fiecărui personaj se distinge în tușe vagi și chipul lui **Miles**, însă frazele lungi și alambicate, tăiate prin propoziții scurte par ca niște ștersături de radieră. Privite separat, cele șase biografii sînt precum niște fotografii adunate din albume diferite, în puține pagini găsindu-se elemente de legătură între personaje. Despre copilăria lui **Miles** aflăm din rememorările tatălui său, în capitolele care îi poartă numele, iar spre sfîrșitul cărții deslușim cîteva păreri ale celor patru colocatari.

Putinele momente colorate sînt pătate cu cenușă. Firele poveștilor se înnoadă și se desclîcesc, mereu la mijloc fiind portretul lui **Miles Heller**, singurul desenat în acuarelă și nu în carbune.

Cătălina DOBROVICEANU

Evenimentul săptămîinii

TEATRU

Spectacolul „Sincer...te iubesc?!” va fi susținut miercuri, 6 februarie, începînd cu ora 20.00 în Cafeneaua Maideyi.

Prețul unui bilet este de 13 lei, iar rezervările se pot face la numărul de telefon 0749382554.

Scor la pauză

Exodul nostru

● oricît iubește sportul, Bri nu va ajunge să facă performanță

În ultimul număr din **Dilema Vechi**, **Gabriel Giurgiu** ne spune povestea lui **Bri**. O fetiță de opt ani care patinează deja de patru pe un patinoar aproape dezafectat și fără aviz de funcționare din 2010. Povestea ei nu e un patetism, o exagerare sau vreo feerie a reporterului. Nu e nici o poveste fericită, vreo versiune autohtonă a **Cenușăresei**. Oricît iubește sportul ăsta, **Bri** nu va ajunge să facă performanță. Cum să poți concura cu puștii care practică sport de performanță de dinainte să învete să socotească, în complexe care au atîtea facilități încît îți vine să nu mai pleci acasă, cu antrenori multipli campioni mondiali?

Iar ea e doar un exponent al unei lungi serii de generații de sportivi români care se antrenează unde pot, cînd pot, mîinate din spate de iubirea aceasta de sport și de un patriotism de neînțeles, fie pe banii părinților, fie pe cei ai străinilor cu inima mare sau cu buzunarele adînci. Iar lui **Bri**, dar și puștilor de vîrsta ei, vom ajunge în curînd să le cerem rezultate. Să ne miniem cînd vedem că trec campionatele și cupele pe lîngă noi, că statul îi premiază „prea mult” pentru acele cîteva performanțe răzlete. Că mai degrabă din banii aceia plătim salarii și pensii. Vom discuta îndelung, vom chema experți care să ne spună ce puteam face cu banii aceia, apoi vor veni marii sportivi și le vor lua copiilor apărarea. Vor spune că ei ne duc numele țării mai departe, că ei sînt fața pozitivă a acestei lumi ascunse în sinul **Carpaților**.

Iar în timpul discuțiilor, acuzele și dramelor televizate, copiii se vor întoarce în aceleași săli obosite, pline de igrasie, insalubre, nedotate, dar în care stau mai mult decît acasă. Vor purta doar echipamentele pe care au bani să și le cumpere și vor învăța să practice sporturi după ureche. După înregistrările de pe **YouTube** ale campionilor și după cum simt ei că ar trebui să îi poarte picioarele. O să-și plîngă în pumni, o să cadă și o să se ridice din nou. Acolo vor învăța să se roage, să înjure, să iubească și să urască cum puțini dintre noi o vom face vreodată.

Dar nu de milă au nevoie puștii care-și pierd copilăria pe patinele bunicilor, alergînd după o minge sau bătînd din ușă-n ușă pentru o sponsorizare ca să meargă la concursuri. Au nevoie de oameni care să-i înțeleagă și să-i sprijine. De un **Guvern** capabil să scoată capul din mocirla politică și să-i asculte. Au nevoie ca fetele ca **Bri** să nu renunțe niciodată.

Cătălin HOPULELE

Stop cadru



S-a discutat mult despre filmul lui **Tudor Giurgiu** din 2012, cînd acesta nici măcar nu intrase în cinematografele din țară. Oarecum una dintre cele mai așteptate premiere, pelicula „Despre oameni și melci” a adus pe ecranele gri personajul autentic, românul. Fie el o femeie tînără, frumoasă, care nu izbuteste să plece din țară fiindu-i refuzată viza, fie el directorul care se crede atotputernic sau muncitorul de rînd, credul.

Lipiți cu haz de necaz

● multiplele fire narative care se împletesc pe alocuri nu plictisesc și nici nu obosesc spectatorul

Oamenii sînt lucrătorii de la uzina **ARO** din **Câmpulung-Muscel**, care e pe cale să dea faliment, iar melcii sînt o iluzie sau mai degrabă o minciună adusă de doi francezi, oameni de afacere, un tată și fiul său, și confirmată mai apoi de directorul fabricii, actorul **Dorel Vișan**. Aceștia au de gînd să cumpere uzina pentru ca mai apoi să obțină ciștig vinzîndu-i utilajele. Muncitorii sînt însă înștiințați că cei doi francezi intenționează să conserve melci la **Câmpulung**, iar dintre cei 3000 de salariați doar 300 vor primi locuri noi de muncă.

Pentru a-și salva slujbile, în frunte cu actorul **Andi Vasluianu**, liderul sindicatului, bărbații ajung să ia măsuri ciudate. Dacă la început le vine în cap ideea de a cere ajutor de la cel mai

bogat om din lume, sultanul din **Brunel**, în cele din urmă aceștia se decid să doneze spermă pentru cîte 50 de dolari de fiecare. Dezamăgirile urmează una după alta, pentru că doctorul din clinica din **București** care se ocupă de recoltare îi explică liderului că pe această piață sînt cîuțați mai mult studenții danezi care sînt tineri, înalți și blonzi. Nimeni nu ar vrea un copil de la un muncitor român care miroase a ulei de mașină.

Multiplele fire narative se împletesc pe alocuri, însă nu plictisesc și nici măcar nu obosesc. Comedia are momente dramatice ale realității de la începutul anilor '90 cînd capitalismul era asaltat cu sălbăticie. Iar pentru a evidenciază acest contrast, **Tudor Giurgiu** inserează fragmente înregistrate de

TVR care relatează prima vizită a lui **Michael Jackson** în România.

Monica Bărlădeanu, care în film are rolul tipic de secretară senzuală, cu păr roșcat în bucle și costume colorate, reușește să confirme existenței femeii capabile să schimbe demersul evenimentelor prin simpla sa prezență la locul și momentul potrivit.

„Despre oameni și melci” te face să rîzi de momentele triste, care mai apoi te lasă pe gînduri împreună cu motoul întîlnit la începutul, mijlocul și sfîrșitul peliculei „a trăi cu adevărat eternitatea înseamnă a trăi din plin fiecare zi”.

Daniela VORTOLOMEI

„Despre oameni și melci” (2012)
Regia: Tudor Giurgiu
Gen: comedie

● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ●



BERBEC: Doar ce ți-ai revenit dintr-o răceală cruntă și te pregătești pentru alta. Încearcă să nu mai faci îngerași în zăpadă gol de fiecare dată cînd bei.



TAUR: Plimbîndu-te ametit prin cîmin, ai găsit un laptop. Cum nu era nici o etichetă pe el și nici nu răspundea la vreun nume, l-ai luat acasă.



GEMENI: Vrei să ajungi la un concert în marție, dar încă nu ai nici un ban. Te-ai gîndit la un internship plătit la o shawormerie?



RAC: Toată lumea din cîmin învață și nu-ți place că de fiecare dată cînd treci pe lîngă ei se uită urît la tine, ca și cum ai speria pești.



LEU: Vrei să găsești cărți pentru licență, dar de cîteva luni n-ai deloc succes. Încearcă să mai cauți și în altă parte, slabe șanse să aducă cărți prin baruri.



FECIOARĂ: Vrei să-ți închei cum trebuie socotelile cu sesiunea asta, așa că ai renunțat la telefon, seriale, popcorn, **Facebook** și **iPad**.



BALANȚĂ: Vrei un buton de *reset* pentru sesiunea asta, să o iei de la capăt și să nu fi pierdut atîta timp pe Internet în loc să înveți.



SCORPION: Te simți bătrîn și plictisit de viață. Știm că stai în **Podu Roș**, dar încearcă să mai schimbi decorul, nu mai sta toată ziua la table cu moșii.



SĂGETĂTOR: Vrei să nu se îndeplinească nimic bine la toate celelalte zodii și numai tu să ai o săptămînt bună, cu note mari și pachet cu mîncare și bani.



CAPRICORN: Încă un examen și-ai scăpat și de sesiunea asta. Cum era și de așteptat, e cel mai greu, dar te-ai pregătut cu fîtuici, servite și *handsfree*.



VĂRSĂTOR: Ai vrut să faci cinste colegilor de ziua ta, dar cum stai departe de centru, ai bătut tot ce aveai pînă să ajungi la întîlnire.



PEȘTI: N-ai mai fost din vacanța de **Crăciun** acasă. Nu-i grabă, știi doar că de fiecare dată te plictisești după trei, patru zile.

Avatar de la Phoenix

Ieșenii l-au scos pe Mircea Vintilă din blugii bleu jandarm

Joi seara, în cafeneaua Phoenix, Mircea Vintilă a venit anume să sfîrșească nostalgia vremurilor în care blugii „bleu jadarm” erau un vis al oricărui fînăr pentru care folkul a însemnat leagănul revoltelor mărunte și al iubirilor pînă peste poate. El a fost acompaniat de ieșeanul Jul Baldovin în „Ciripituri” și „Cîntece de bivuac”, pe care rebelii de odinioară le-au fredonat din memorie, strîngînd la piept CD-urile care așteptau nerăbdătoare un autograf. „Moșul cu proverbe” nu i-a dezamăgit defel pe cei veniți să-l asculte, fiindcă timpul „trece, se prea poate”, cînd simți că ai putea rămîne pînă la ziuă să te bucuri de cea mai rămas din spiritul păsărilor Phoenix și Colibri.

Corul de voci care se putea auzi de afară începe să se mai domolească, iar oamenii să devină mai agitați decît un glob de zăpadă zguduit cu putere, însă o mîngiere lină a unei chitare îi potolește asemenea fulgilor care apoi coboară încet după încetarea zdruncinărilor. În fata oamenilor urcă un cîntăreț tinerel, care „o să încălzească puțin atmosfera, așa în deschidere” îi aud șușotind între ei pe doi dintre organizatori. Două femei par însă mai degrabă interesate de coafura interpretului, avînd părul strîns legat la spate, sau după cum îl numeste una dintre ele „ponytail”. Nu știu de ce, dar parcă le stă mai bine bărbaților decît femeilor.”

După ce acesta coboară cu o mică plecaciune, locul este acum ocupat de partenerul de folk a lui Vintilă, Jul

Baldovin care începe cu un cîntec de dragoste lent, ce trimite tinerii îndrăgostiți într-o legănare precum cea a unui vas prins într-o furtună pe mare. Apoi își schimbă rapid ritmul, pe un folk mai energic, însă un tropăit ciudat, făcut de vîrfurile pantofilor bărbaților, îi întrerupe cadența. Ropotul însă nu pare să deranjeze pe două femei, care aveau o discuție despre vererita din Ice Age își aduc aminte de o secvență, „aia în care aruncă cu aluna” și-ncep să se bombardeze una pe alta, folosind pe post de muniție popcomul abia adus la masă.

Jul Baldovin încearcă să atragă cît poate din privirile oamenilor, cîntînd cît mai multe piese, dar pare să răsuflă ușurat cînd îl vede pe Vintilă salutînd fiecare masă și îndreptîndu-se încet



Amintire pentru nepoții fanilor

către chitara care și ea părea să-l aștepte cu drag. „Mircea, ai ajuns în sfîrșit bătrîne? Dacă tot ne-ai făcut să așteptăm, arată-ne ce poți”, glumește cu el un bărbat care, de cînd a intrat pe ușa localului, nu s-a dezlipit de ochelarii de soare, semănînd cu un actor indian de la Bollywood nimerit din greșală într-o cafenea din România.

Cei doi folkști se uită puțin unul la altul și, după cîteva schimburi de priviri și o scurtă aprobare din cap, corzile chitărilor încep să răsună în tot Phoenix-ul, oprindu-i din poveștile lor pînă și pe cei cufundați numai în propriul glas. Toti ochii se îndreaptă spre interpreți, cei mai ghinioști fiind nevoiți să-i vadă printr-un ecran agățat de un perete. „E bine și așa, altfel cred că aveam să-l ascult în timp ce mi-l imaginam pe tavan”, îi spune un tînar prietenei sale.

Karaoke de la masă

Același actor cu ochelarii de soare încearcă să-l convingă pe amicul de la aceeași masă să i se alăture într-un duet pe cîteva versuri care-i evocau nostalgia, „înfîpt în blugi, înfîpt în blugi, înfîpt în blugii bleu jandarm. Hai prie-

tene, mai știi cînd eram și noi odată așa, cu cămașa de nailon?”, dar bărbatul de lîngă pare să nu-l bage în seamă, preferînd probabil tunica de bumbac pe care o purta acum. Încearcă din răsuputeri să-l potolească, de la un rîs dezaprobat pînă la izgoniri din miini, dar pînă la urmă se pare că s-a lăsat biruit, fredonînd în tandem versurile piesei.

Localul se animă instant cînd artiștii ne cheamă să ascultăm cîteva sfaturi din popor, „hai la moșul cu proverbe” și trei băieți de la o masă parcă îi urmează îndemnul întînzîndu-se spre cel mai în vîrstă din grupul lor. „Uite cîntă despre tine. Deci ia zi-ne și nouă cîteva dintre poveștile tale, că doar tu ești moșul nostru cu dumele”. Nici nelipsitele băți din palme nu par să fie dispuse să ia o pauză, acum fiind și mai înflăcărâte decît înainte, cu cîteva dintre miini căpătînd o nuanță de roșu aprins. După ele e rîndul picioarelor să simtă cîteva arsuri în vîrfurile degetelor, în special cele a cuplurilor

● localul se animă instant cînd artiștii ne cheamă să ascultăm cîteva sfaturi din popor

care se găsesc pe-un ring de dans în „Lăptăria lui Enache”.

De ce pleci mielule?

O negură acoperă deodată tot barul în care se ține concertul, Vintilă devenind o umbră camuflată în întuneric, care cîntă la o chitară la fel de întunecată. Un proiector întinde o lumină slabă spre peretele din fata lui și un filmulet cu imagini din vechi concerte folk rulează în timp ce Vintilă interpretează un cîntec lent. Momentul nu ține prea mult, Jul Baldovin pîrînd să se pregătească de plecare, însă este întrerupt de partenerul lui care-i spune „unde te duci tu mielule?”. Acesta pare a fi un fel de semn, căci, deodată, mulți se aruncă după geți și genți, căuțînd ceva cu frenezie. Înarmați cu cîte un pix sau marker, o coadă de oameni cu CD-uri în miini se pregătesc să-i ceară un autograf lui Vintilă, „ca amintire pentru cînd o să am nepoții mei”, îi spune un bărbat ușor aplecat în spate soției sale. Alții veniți cu carcacele lipsă, se mulțumesc să lase un bacșiș și o glumă, „hai că dacă mai stăm cu manifestanții zgomoși, ajungem să cumpărăm și trei discuri.”

Paul ANDRICI

Localul Troian

Copilul cafenelelor

● la Kiddo toate alinturile sînt normale

Pe Lascăr Catargi, într-o casă veche, acoperită cu liane lungi, brune din cauza iernii și afundată într-o curbă uitată de stradă, se-ascunde un loc verde pe dinăuntru. Kiddo Cafe nu e ceea ce pare de-afară. Cafeneaua acoperă două camere și-un hol în care barul de lemn nelăcuit își prezintă, pe scurt, oferta de băuturi dar și voia bună a celor din spatele lui.

Încăperea din față e spațioasă și plină de fotolii joase și moi, pe care se așază cîțiva clienți „de-ai casei”. Dincolo, în camera mică, încap șapte mese de lemn rotunde, cu cîte trei scaune în jurul lor, o sobă albă, veche, cîteva lămpi cu picior înalt și multe rafturi pline de cărți. De la intrare se-aud piese molcome, ba în spaniolă, ba într-o engleză șoptită, romantică și somnolentă. Însă te trezește imediat verdele închis și bogat al peretilor și, pînă să te așezi la o masă, îți fug ochii la lucrăsoarele răsfrînte în cafenea.

O gutuie coaptă, pufoasă, pe un raft, un radio batrîn și voluminos pe un altul, un ceainic și alte zeci de cărți printre ele și-o mașină de scris

cu taste vernil, toate umplu camera măruntă cu un spirit aparte. Băieții de la bar nu te lasă să aștepți și-ți ghicesc și niște mofturi. Am cerut o ciocolată caldă și-am primit una albă, cu gust de căpșuni. Dulce ca o bezea, firește, dar fără prea multă așteptare și însoțită de un platou acoperit cu biscuiți caramelizați. Am zîmbit și-am mulțumit, însă mi-am dat seama că la Kiddo toate alinturile astea sînt normale, la fel ca versurile albe de pe pereti și volumele de Shakespeare de colecție. Și dacă ciocolata caldă e-atît de dulce, cafeaua e tare, sucul natural e proaspăt și acrisor, iar berile sînt reci și de toate felurile. Pînă și meniul e jucăuș și colorat, iar vinurile sînt scrise în culorile soiului, roșu, roze, auriu.

Locul e cald și liniștit și pare atît de rupt de oraș încît, odată întors pe bulevardul Copoului, te întreb de ce se agită Iașul atît de tare. Și de ce îl mai suporti cînd poți, pentru cîte 7-8 lei pe cană, să te adîncești într-o ceașcă de cafea, ciocolată sau orice altceva. De asta mă întreb de ce Kiddo era atît de gol într-o după-amiază cu atîta nevoie de liniște.

Anca TOMA

Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P.



„El e, cu tot talentul de rege”

Chiar dacă la un moment dat în carieră fiecare artist își mai schimbă stilul, în ultima vreme, Pacha Man, cîntărețul de rap și reggae, s-a ambalat într-o folie de plastic, și-a pus fundiță roșie și s-a dăruit muzicii comerciale. Și nu pare a fi o fiță de moment pentru că aceste colaborări cu diferite figuri ale muzicii românești se dovedesc fructuoase. Așadar, fie că vrem sau nu, îl putem vedea pe rapper cum se cufundă în „perle noi” cu Corina, cum „ne arată la toți ce poate” acompani-

Să moară dușmanii lui Pacha Man!

● nu mai ține cont de faptul că a fost primul cîntăreț din România care a promovat genul de muzică reggae

îndu-l pe cheliosul Cabron ori cum Brighi îi tot repetă că „ce te faci fără ochii mei?”.

Cu stofa de băiat rău încă în sînge, „același sînge pe care-l avem cu toți”, așa cum cînta odată, toate melodiile lui au devenit o combinație de română și engleză din care rezultă versuri ca „nu renunț la tine cum nu renunț la weeda”. Însă cea mai surprinzătoare colaborare rămîne cea cu Ruby, care a terminat de „stîns lumina” și acum se dă la un „băiat de bani gata”, piesă promovată cu imaginea lui Gigi Becali. Aceasta a pus posterul cu parlamentarul pe Facebook lîngă care a scris că „el e, cu tot talentul de rege... haha...” Deși fanii cîntăreței au gustat gluma făcută pe spatele milionarului, fanii lui Pacha i-au transmis că „probabil te-ai stricat la cap, omule” și se întreabă „cu cît te-a plătit Ruby să faci asta?” sau o

sfătuiesc pe artista tatuată ca de data asta să stingă calculatorul. Însă acesta nu are nici o reacție la circotelile fanilor dezamăgiți.

De curînd artistul lasă impresia că nu mai ține cont de faptul că a fost primul cîntăreț din România care a promovat genul de muzică reggae și se simte ca la mama acasă pe posturile de muzică autohtone alături de Alex Velea sau Smiley. Și nu ar fi de mirare dacă în curînd îl vom vedea pe Pacha Man cu vreo pereche de pantaloni verzi, strîmți, și cu freza bătută într-o parte de vînt, cîntînd cu Adrian Tuțu, cîștigătorul primului sezon la „Românii au talent” despre care zicea că nu e un rapper adevărat. Dar nu știm care e mai rapper dintre ei doi sau care va apărea primul într-o rochiță roz cu fața acoperită de sclipici cîntînd alături de Lady Gaga.

Iuliana LEONTI

Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. Tel.:0746/230.032, 219520,
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro



opinia

DIRECTOR: Laura PĂULET

REDACTOR-SEF: Cătălin HOPULELE

REDACTOR-SEF ADJUNCT: Oana OLARIU

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU

SEF DE DEPARTAMENT: Iulia CIUHU (Franta)

REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Paul ANDRICI, Iulian BÎRZOI, Cătălina DOBROVICEANU, Andrei MIHAI,

Mădălina MORARU, Mădălina OLARIU, Anca TOMA, Daniela VORTOLOMEI

COLABORATORI: Alexandra FILIP, Iuliana LEONTI, Livia RUSU

PUBLICITATE: Bogdan COBUZ

EDITOR: Daniel CONDURACHE

Sedintele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.